

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

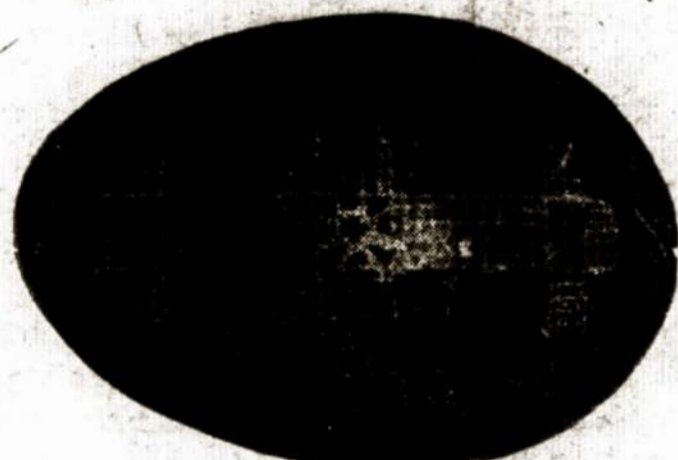
IX metal

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, balandžio (april) 15 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 15 (188)

SVEIKI SULAUKE ŠVENTŲ VELYKŲ

Br. Murinas

Žydinčios obelys

Dr. JONAS ADOMAVIČIUS

Kristaus Vietininas išaukštino Lietuvą

Atsigėrėt negali pavyzdinių lietuvių darbais — koki gražų drabužį Vasario 16 Gimnazijos pamėlynavusiam nuo šalčio kūnui pridengti lietuviški ryžtuoliai audžia, lyg šilkaverpiai vos po įmatomą giją krūvon sudėdami! Greit sulauksim Valančių ir Daukantių, kurie kad ir kaip aukštą bažnyčios bei valdžios vietų pasiekę savų žmonių nepiktins. Jie vadais tapę paliaus krikščionybėje mešikiš kai tarnavę ir didžius darbus Lietuvai, šiam kraštui ir visai žmōnijaai atliks.

Ak, kas suskaičiuos tuos per tuvių darbais — koki gražų drabužį Vasario 16 Gimnazijos pamėlynavusiam nuo šalčio kūnui pridengti lietuviški ryžtuoliai audžia, lyg šilkaverpiai vos po įmatomą giją krūvon sudėdami! Greit sulauksim Valančių ir Daukantių, kurie kad ir kaip aukštą bažnyčios bei valdžios vietų pasiekę savų žmonių nepiktins. Jie vadais tapę paliaus krikščionybėje mešikiš kai tarnavę ir didžius darbus Lietuvai, šiam kraštui ir visai žmōnijaai atliks.

Taurus lietuviškas charakteris — šventumo pagrindas.

Kvapą gniauzia herojiška daugumos vienuolių sesučių ir pasiaukojusių mokytojų Lietuvos. pasak popiežių Pijų XI, Marijos Žemės, meilė ir atsidavimas lietuvišką charakterį vaikučiuose ugdat. Natūralu, kad ir gerb. klebonų dalis prie to darbo visa sie-la prisideda — juk Kristaus Vietininkas bet kam taip retą epitetą "Šventa Lietuva" nemėto ir nė vieno kito krašto "Marijos Žemės" vardu nepavadino. Mat, buvo rimto pagrindo lietuvių kitataučių tarpe išaukštinti, jei pats popiežius taip elgėsi.

Lietuvio galva už Ameriką.

Tokią sveiką sielą lietuvis turi sveikame kūne — jog retas atsitikimas čia, kad lietuvis karo tarnybon netiktų, nors kas ketvirtas kitatautis iš ten atkrinta. Mūšyje lietuviška galva, išvermė bei narsumas yra garbingų Amerikos karių pastebėtas, įvertintas ir progrogomis iškeltas, gražiai kario lietuvišką vardą — pavarde ištarintai rašant. Tokio lietuvi-ko koja į šį kraštą įkelta dar reikiama išlikti nespėjo, o jau, kaip erelio narsaus, užlūžo sparnai kovų lauke ne vieno. Ir tai atsitiko ne vienam vietiniam atsilikėliui po smukles stalu sudrimbant.

Daug Amerika laimėjo puikius lietuvius priglaudusi.

Ir ramiam gyvenime lietuvis nepalrenkiamas — tas šviežyt veidų suplaukimas į Dailaus Žodžio Koncertus bei į nusipelnusių lietuvių pagerbimus ne "gardžiai pavalyti" bei "dovanų gauti", bet dvasios troškuli, neturinti sau pavyzdžio gretumoj, nuraminti. Pulsas net iki 120 pašoka, džiaugsmu nesitveriant, matant besigėrėjantį lietuvių aro didybę prisiminus, tautos dainiui laisvės kelius nurodant bei poetui guviai vienybės ardytojus sutramdant. — Tik puikius žmones sugeba tokiais dalykais gėrėtis. Laimė kraštui, tokius žmones priglaudusiam — pastarieji užkrės praklinia nuotaika ir likusius, dabar dar pasitenkinusius purvyne besivartant.

Besmegenis vėpėtoja, o normalusis — dalį savęs artimui paveda.

Metų metal neužnešė dulkėmis tikro žmogaus — eilių eilės anks-tesnių lietuvių ateivių atskivietė,

(Nukelta į 2 psl.)

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA VISUS LIETUVIUS IR LINKI IŠTVERMĖS KOVOJE UŽ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATSTATYMĄ

ANTANAS OLIS

SANITARY DISTRICT PREZIDENTAS,
CHICAGO, ILLINOIS.

Vytautas Marijošius — dir iguos Chicagos simfonijos orkestrui, gegužės 2 d, Civic Operos Rūmuose, Margučio jubiliejiniame koncerte.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERŽIKAS

ŽYDAI PIRMIAU, ŽYDAI DABAR

Ko jiems reikia?

Pasigalėjimo nėra

Žmonių skerdimo "tradicija".

Šventoje Žemėje, tai yra ten, kur įsikūrė Izraelio valstybė ir ap link ją, žmonių užmušimai pasitaiko gan dažnai ir nėra toks "baisus" dalykas, kaip mums čionai gali atrodyti. Sąžiningai sakant, užmušimai, ir gan žiaurūs, pasitaiko visuose kraštuose. Ir kituose kraštuose žmonės užmušiami — ir plėšimo ir politikos smetimais. Mes visi tą žinome. Todėl ir atrodo, kad mes netyčia (patys nepastebėdami) veidmainiaujame per daug besmerkdami užmušimus a-noje žemėje.

Vis dėl to įsidėmėtina, kad ara bū valstybių didelio politikai labai dažnai yra užmušiami. Per, palyginti, neilgą laikotarpį jau buvo užmušta net 13 tokių vyrų. Vien tik po 1945 metų buvo užmušti 6 dideli politikai. Štai jų "pareigos": Egipto ministris pirmininkas (1948 m.), Sirijos prezidentas (1949 m.), Irano ministris pirmi-

ninkas (1951 m.), Lebano ministris pirmininkas (1951 m.), Jordano karalius (1951 m.) ir Pakistano ministris pirmininkas (1951 m.). Tai gi užmuše juos. Ne žydai užmuše juos.

Žydų valstybė įsikūrė tokioje veitoje, kur politiniai užmušimai yra aukštoje madoje. Atėjo ir žydų "eilė". Žydai užmuše 53 arabus, vėliau arabai užmuše 11 žydų, dabar visai dar neseniai "kas tai" (oficialiai "neišaiškinta") užmuše 9 arabus.

Dėl šitų skerdynių jaudinasi patys žydai, nirsta arabai, o dar labiau suka galvas Amerika, Anglija ir Prancūzija. Mat prisibijo, kad ten nekiltų karas, į kurį tektų didiesiems įsimašyti. O tas būtų labai nelaiku. Mat, dar du karai nebaigti. Tai Korėjoje ir Indokinijoje. Ir Šventoje žemėje karas taip pat dar nebaigtas. Yra tik karo paliaubos, kurios, ačiū

(Nukelta į 2 psl.)

POLITIKOS IR ŪKIO FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

KARSTOS VIETOS ŠIANDIEN

Amerika

• Ar pradėti naują karą?

Toks klausimas dabar atsistojo prieš Ameriką. Be Amerikos karo pajėgų prancūzai nenugalės raudonųjų Indokinijoje. Jei laimės raudonieji — Sovietai įsteigs karo bazes tenai ir tada kariauti bus per vėlu. Bet gi Amerika numato, kas iš tokio Amerikos įsimašymo į Indokinijos karą gali būti. Todėl nori, kad prie Amerikos jungtūsi daugiau valstybių. Anglija nesukuba. Nori palaukti Ženevos konferencijos. Prancūzija svyruoja. Mat, jeigu tenai įsimašys daugiau valstybių, tai Prancūzijos vaidmuo sumenkės. Jei karas prieš raudonuosius ir būtų laimėtas, tai Prancūzija galėtų visvien prarasti tas kolonijas. Nes Amerika aiškiai pasisako už visišką Indokinijos nepriklausomybę.

• Žydai smarkėja Amerikoje.

Žydų valstybės — Izraelio santykiai su arabais kasdien blogėja. Nužudymai gausėja. Arabai mano, kad tokia padėtis eina žydų nenaudai. Žydai norėtų tą įtemp-tą padėtį kiek tik galima greičiau sutvarkyti. Visi žino, kad didžiausia žydų finansinė ir politinė galybė yra Amerikoje. Nuo jų įtakos, nuo jų veiklumo ir spaudimo priklausys Izraelio likimas. Betgi taip pat visi žino, kad Amerikos politika Izraelio atžvilgiu yra gerokai suvaržyta. Negalima užgauti ir atstumti arabų. Arabai reikal-ingi kovai prieš Sovietus. Iš čia ir suprantamas žydų pagrįstas susuripinimas tuo, ką Amerika toliau darys.

Neseniai įvyko labai svarbus susirinkimas. Dalyvavo pats Amerikos Prezidentas Eisenhoweris, užsienio ministris Dulles ir kiti aukšti Amerikos pareigūnai. Buvo pakviesti ir katalikų, protestantų bei žydų vadai. Žydų rabinas Norman Salit pasakė tokią prakalbą, kad arabų kraštų atstovai tuoj atsistojo ir išėjo. Taigi Izraelio ir arabų reikalai jau daro Amerikai politinių sunkumų.

• Katalikų vyskupas skaldo katalikus.

Romos katalikų vyskupas Chicagoje Bern. Cheil pasmerkę senatorių McCarthy. Pasmerkę McCarthy kovos metodus prieš komunistą. McCarthy yra praktikuojantis Romos katalikas. Neseniai McCarthy dalyvavo bendroje Šventoje Komunijoje drauge su 6.000 katalikų policininkų. — Daug kas nustebė, kad tas vyskupas nepaminėjo, kokius "metodus" bolševikai pavartojo kankindami lietuvių vyskopus ir kitų tautų Romos katalikų vyskopus. Jeigu tas vyskupas žinotų, kaip bolševikai kankina Romos Katalikų vyskopus, tai jis, kalbėdamas apie

McCarthy metodus, tikrai turėtų prisiminti ir "anuos" metodus. Jis to nepadarė. Tuo būdu jis uždėvė Romos katalikams mįslę.

• Išdavikams bus blogai Amerikoje.

Priimtas įstatymas, kad FBI agentai galės klausyti telefonu pasikalbėjimus tų žmonių, kurie yra laikomi pavojingais Amerikos laisvei ir saugumui. Iki šio laiko taip nebuvo. Tada! apskundus šnipų darbą ir palėgėms įrodymus jų nusikalstamųjų darbų.

• Po 3 mėnesių bus geras biznis.

Žymūs Amerikos ekonomistai pranašauja, kad biznis pradės kilti aukštyne ne vėliau, kaip po trijų mėnesių. Atleidimai iš darbų vis dar yra. Bet tie atleidimai yra mažesni, negu per kitus paskutinius mėnesius. Vyriausybė mano, kad tai jau geras ženklas ir nėra reikalo griebtis ypatingų priemonių.

ŽENEVA

• Suskaldymo pavojus ir didėja ir artėja.

Ženeva yra garsus Šveicarijos miestas. Ten seniau vykdavo pasaulio politikos lemtingi sprendimai. Balandžio mėn. 26 dieną ten įvyks konferencija, kurioje pirmą kartą dalyvaus raudonoji Kinija greta visų kitų didžiųjų. Gi žinome, kad raudonoji Kinija buvo faktinasis agresorius (Sovietų remiamas ir instruktuojamas) — ir Korėjoje ir Indokinijoje. Tai istorinis ir pasaulio laisvei labai pavojingas dalykas. Yra pavojus, kad per tą konferenciją (viešai ar slapta) Prancūzija gali būti išjungta iš Europos gynyimo fronto ir atidarytas kelias į raudonųjų galutiną įsiviešpatavimą Azijoje. Amerikos užsienio ministris Dulles tas nujaucia. Todėl jis pats asmeniškai skrenda tuojau į Europą gelbėti tai, kas dar galima išgelbėti.

Prancūzija

• Jie nori to, ko negali.

Prancūzija nori nugalėti raudonuosius Indokinijoje. Bet negali. Nori, kad kas nors padėtų (faktinai Amerika), bet bijo, kad tada teks duoti Indokinijai visišką nepriklausomybę. Atseit, tektų atsiskirti to tikslu, dėl kurio dabar kariauja. Prancūzijai labai įdomu gauti taiką Indokinijoje ir gauti gerą prekybą su Sovietais. Taip pat būtų naudinga prancūzams sutrukdyti vokiečių apsiginklavimą (to nori ir Sovietai). Bet tada nustotų Amerikos paramos. Gal tada Amerika ir be prancūzų sutikimo apginkluotų vokiečius. Tada Prancūzija išeitų iš didžiųjų vakarų sąjungininkų tarpo ir faktinai atsidurtų Sovietų "kišenėje".

Kultūrinės AKTUALIJOS

NYKA-NILŪNAS-METAFIZINĖS KANČIOS IR SUNKIŲ FORMŲ POETAS

Rašo: Stp. Vykintas.

Poeto kelias.

Alfonas Čipkus, Nyka-Niliūnas, 33 m., kilimo uteniškis, yra išėjęs gryną lietuvišką mokyklą. Jis yra baigęs 1942 m. Vilniaus universitetą. Jis subrendo lietuvių, prancūzų ir bendros moderniosios kultūros dvasioje. Jis nepasitenkino lietuvių literatūra, daile, muzika, filosofija, bet jis su didžiausiu proto lakumu skverbėsi ne tik į prancūzų, bet ir į kitų tautų literatūras, filosofines ir menines gelmes. Tačiau poeto šaknys, kaip Stelmuzės ažuolo, yra lietuvių žemėje.

Orfėjaus medis.

Tai antroji Nykos-Niliūno poezijos knyga. Jau "Praradimo simfonijos" mums parodė, kad į mūsų poeziją ateina didelė kūrybinė jėga. Poetinis Ciurlionis, tik dar su stipresne metafizine galia. Jis šių dienų metafizinis protas, prašokęs realistų, simbolistų ir egzistencialistų.

"Orfėjaus Medis" yra mūsų tautos likiminė poezija. Čia sukaupė visas mūsų tautos tragizmas. Jei Nyka-Niliūnas tebutų sukūręs tik vieną "Kasdienišką Poemą", jis būtų objektyvios kritikos pripažintas genialiausiu lietuvių poetu. Liaudies motyvai: ko liūdi, putinėli, ko liūdi? — čia įkūnytas su tokia poetine jėga, kokias lietuviui artimais ir suprantamais vaizdais, tokia minties gilybe, jog jauti, kad į tave dainuoja tavo motina. Ir žinai, kodėl tavo motina ten likusi verkiama kartu su pasenusia kate. Nes jos sūnus, baigęs aukštąsios mokslo, paėmęs į ranką kirvį, piuklą, yra priverstas būti pilkos dienos herojumi. Ir dar ne čia visa tragedija. Tragedija, kad žmogus pasidarė menkiausiu daiktų vergu. Jis yra vergas skurdo, sielvarto, mus slėgiančių prabėgančios dienos vargų ir rūpesčių naujų. Ir dar didesnė tragedija, kada poetas jaučia, kad jis išdavė Lietuvos medį.

Aš išdaviau tave! Seniai turėjau grįžti! Prie tavo kūno aš turėjau savo gyslo mpirisirti. Ir iki galo taip kovoti su mirtimi. (Išduotas medis, 123 psl.).

Mums čia neįmanoma peržvelgti nors ir trumpiausiais Nykos-Niliūno poezijos turinio, nes reikia beveik kiekvienam eileraščiui skir

Alfonas Nyka - Niliūnas

PASKUTINĖ KELIONĖ.

Dabar einu namo. Ramiai ant slenkščio pasėdėsiu, Nes baisiai pavargau ieškodamas tiesos. Nors nežinau, ar tavo veido spinduliai išblėšę Mane sutiks iš aplėstų namų kerčios.

Kai bus pavakarė ir dulks kils keliuose, Aš būsiu netoli; audros suplėšytas kaštanas vėl žydės. Ten kaip nuostabų persų kilimą vaikystę pasiklosiu Ir vaikščiodamas ja aš nieko nebijosiu; Audros suplėšytas kaštanas vėl žydės.

Todėl aš ir nebegaliu ten neiti, Neskrisk kaip paukštis platumą erdvės skaidrios. Aš negaliu nebūt tenai. Jie miršta. Ir man reikia eiti greitai. Ir prisiglaust kaip lapui nuplėštam audros.

Iš "Orfėjaus Medžio"

A T E I T I S

Ruošias Metiniam Koncertui.

Nežiūrėk, kur lietuvis gyvena. Ką jis dirba, jo daina visuomet skamba, o lietuviški šokiai padus kiekvienam kutena.

Ir taip su Ateitis šokėjų grupe, pamilus lietuvių šokus ir dainą, rengias pateikti visuomenei įvairių šokių ir gražių dainų.

Į talką yra pakvieta Dillingeno Vyrų Balsų kvarteta, kuris buvo labai pagarsėjęs Vokietijoje linksmindamas senus ir jaunus treintėje, lietuvius ir svetimtaučius. Visi juos buvo pamilę, nes balsai švelnūs ir harmoningi. — Atvažiuo čia į Ameriką, jie ir vėl susibūrė ir orinalų kvartetą ir sutiko dalyvauti Ateities šokėjų koncerte šeštadienį, balandžio m. 24 dieną 1954 m., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street.

Be abejo, trečiatini laukia vėl išgirsi juos, o Chicagos lietuviai norės susipažinti su jais ir jų in-

terpretacija lietuviškų dainų. Tai proga suteikia Ateities šokėjų grupė ir be to pasirodys pati su savo tautiškais šokiais ir pateiks kitų šokėjų grupes.

Kviečiame visus dalyvauti.
Bruno G. Shetas.

PRIE ŽIDINIO

Kotryna Grigaitytė

Prie židinio sėdime ramūs, Kas vakars taip sėdime mes. Vien strykčioja gelsvos liepsnelės, Lyg kūdikiai saulės žaisime.

Aš tartum mažytė plunksnelė Istrigus magneto lauke. Išvesti manęs nieks negali, Širdim vis kryptu į tave.

Prie židinio sėdime ramūs, Kas vakaras taip sėdime mes, Tos pačios netilstantios gamos — Vis plaukia į laiko maris.

POLITINĖ APŽVALGA

(Atkelta iš 1 psl.).

Dievui, jau tęsiasi 5 metai. Taigi, jeigu ten kas kariuotų, tai neriekiėtų nei skelbti karo. Tik nutraukti paliaubas.

Žydai iki Izraelio įkūrimo.

Visi žinome, kad iki savo valstybės — Izraelio įkūrimo žydai buvo, daugumoje, labai taikingai nusiteikę. Jų didžiausios pastangos buvo pašvenčiamos finansams, mokslui, menui. Tarp savęs jie visad buvo labai vieningi. Buvo dideli tautų laisvės šalininkai. — Nemaža jų dalis buvo įsitikinusi, kad tokia laisvė neša Sovietai. — Todėl iš Sovietų jie daug tikėjosi. Negalima pamiršti, kad to paties tikėjosi iš Sovietų ir kaikiurių kitų milžiniškų valstybių vairotojai.

Be ko Izraelis negali gyventi?

Šiuo laiku Izraelio valstybėje yra 1.269 gyventojų. Izraelio vairotojai apskaičiuoja, kad po 7 metų ten jau bus 2 milijonai gyventojų. Bet iš ko tie gyventojai ten duoną valgys? Tai klausimas. Žydų žinovai vėl apskaičiuoja, kad po kokių 10 (mažiau ar daugiau) metų Izraelio ūkio padėtis bus tokia, kad tie žydai, tenai, patys save išlaikys. Bet tam, kad taip atsitiktų Izraeliui dabar, visiškai nedelsiant, reikalingi šitie trys dalykai:

1. Didelė finansinė parama iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir viso pasaulio žydų. Tuo tarpu yra nemažai skurdo Izraelio valstybėje, ypač stinga butų. — Šimtai tūkstančių žmonių tenkinasi, beveik, palapinėmis.

2. Gera prekyba su arabų kraštais, kad būtų kas perka tą, ką žydai toje valstybėje pagamina ar pagamins. Jei būtų geri santykiai su arabais, tai žydai turėtų milžiniškas rinkas.

3. Greita ir pastovi taika su arabais. Nuolatinė karo grėsmė atitraukia žydų žmones ir jų valstybės pinigų nuo ūkiško darbo. Kitais sakant, griauia tik neseniai įkurtos Izraelio valstybės ūkio pagrindus.

Jiems žydai baiseni už Sovietus.

Arabai galvoja, kad žydų valstybė — Izraelis yra įkurta jų žemėje. Atseit, naujas kolonizatorius. Arabai gerai pažįsta žydų sugebėjimus, žydų kapitalus ir žydų įtaką tarptautinės politikos srityje. Jie bijo, kad arabų žemės gali virsti žydų kolonija. Arabai matė daug kolonizatorių. Jų jau nebeįnori.

Todėl arabai daro viską, kas tik kliudo Izraelio valstybei stiprėti. Jie boikotuoja prekybą su Izraeliu. Jie nenori taikos su Izraeliu. Jie visiems reiškia protestus ir nepasitikėjimą, kas tik remia politiniai ar finansiniai Izraeli. Pirmoje eilėje arabai labai šnairuoja (už tuos dalykus) į Ameriką. Kai Amerika steigia karo bazes arabų žemėje ir kviečia juos į talką prieš Sovietų agresiją, tai neretai iš arabų išgirsta nuomonę, kad ne Sovietai, bet žydai — Izraelis, yra jų tikrasis agresorius.

Anglija ir Sovietai už arabus.

Ar ne ironija. Arabai anglų nekentia beveik tiek pat, kiek žydų. Bet anglai už arabus. Suprantama kodėl. Arabai tai benzinas, arabai tai kariškos bazės prieš Sovietus. Arabų yra 365 milijonai. Dabar Sovietai. Jie taip pat nori turėti arabus savo pusėje. Sovietai kiršina arabus ne tiek prieš žydus, kiek prieš tas valstybes, kurios finansiniai ir politiniai remia Izraelį. Pirmoje eilėje — prieš Ameriką.

Amerikos padėtis.

Ir sakyti nebereikia, kad arabai šiandien yra gyvybiniai "reikalingi" Amerikai. Ir dar svarbiau. Arabai niekam šiandien nepasitiki. Tik Amerikai. Jeigu Amerika praras tą pasitikėjimą, tai arabai nueis raudonųjų pusėn. Irano pavyzdys. (Ne įvykdytas). Bet Amerika turi turėti žydų įtaką ir žydų tautybes. Jie veiksūs ir nuola. Arabai dais reaguoja į Amerikos politiką Izraelio ar arabų atžvilgiu.

Gal todėl Amerika ir nesiskubina "tvarkyti" Izraelio ir arabų reikalus.

Bet gi nebesunku atspėti, kokią kriptą bus Amerika priversta pamaiti, jei lemiamas momentas priartėtų. Mat, politikoje nei meilės, nei pasigalėjimo nėra.

KRISTAUS VIETININKAS

(Atkelta iš 1 psl.).

broliškai globojo, jėgą ir turto da- lį išleido nepažįstamiems saviškiams. Tą lietuvišką gerumą dar ir šiandien jaučia įvairūs mūsų valstybiniai ir karitatyviniai vienetai. Tokie lietuviai yra lyg tyro gintaro trupinėliai mus supančiojo materializmo jūroje. Mes pagristai jais didžiuojamės. Mūsų tarpe tokie kilniadvasiai dar plūka akimi įmatomi, tuo tarpu kitatėsiuose pastarieji tik per padidinamąjį stiklą težiūrimi yra.

Neatrodą, kad dauguma sponsorų atsikviestaisiais būtų apsi- vylyę. Džiaugiasi ir Amerika pri- glaudusi taurius lietuvius profesio- nalus, prekybininkus, įvairius darbininkus bei lietuviškos šeimos atstovus, taip gražiai atstovaujan- čius žmoniškiausiajį tautą, nežiū- rint kaip senai jie šiame krašte begyventų.

Lietuvos profesoriai ir kiti ma- žiau ar daugiau mokyti pavyzdin- gi lietuviai yra labai gerai verti- namai atatinkamų šio krašto žmo- nių. Tik besmegenis vėpčioja apie čiabuvių pranašumą prieš ateivius vien dėl to, kad anų koja pusė va- landos anksčiau šios žemės kran- tą pasiekė. Kuris dar protauti ne- siliové, tas lengvai suvoks, jog šis kraštas į galybę išaugo vien tik ateivių dėka. Juk visi šio krašto gyventojai čia ir ne čia gimę, yra ateiviai. Viščiukai gimę pečiuje juk pyragaičiais neišvirsta. Čia- buvių tik žiupsnelis, dar rezerva- tuose užsilikęs, savo skurdžias die- nas baigia.

Amerika savo draugus ne gimimo vieta, bet dvasinių sąvybių pranašumu vertina.

Bent kartą, pagaliau, liaukimės muilo burbulus pūtę — juk tautos pranašumas šiame krašte ma- tuojamas ne išgyventais čia me- tais bei gimimo vieta, bet padori- rių bei mokyty galvų skaičiumi. Vienas, tik čia įkritęs, gali visų gerbiamas ir mylimas būti, kitas, kad ir čia gimęs, gali didžiausiu nenaudėliu šiam kraštui išaugti.

Tik liovė nesąmones tauškę, tik išsimokslinę, pavydą paskandinę, rankas vieni kitiems padavę, rei- kiamai prie vietos sąlygų prisitaikę, bet savęs neišsivadėję, prie- šingai, lietuviu vardu ir kilme pa- sidabinę, neseniai atvykusieji gre- ta su ankstyvesniais garbingais lietuvišiais ateiviais bei jų čia gi- musiais ainišiais užtikrinsim geres- nę sau ir šiam kraštui būitį.

ELENA KUPREVIČIŪTĖ

Žymioji lietuvių smuikininė, po sėkmingų koncertų Romoje, Pa- ryziuje, Londone ir Zuriče, balan- džio 10 dieną jau atvyko į Ame- riką. Jos pirmas pasirodymas Chi- cagoje įvyks gegužės 2 dieną, Ci- vic Operos Rūmuose, Margučio Jubilėjiniame Kencerte. Smuiko kūrinius jina išpildys pritariant garstajam Chicagos Sim- foniniam orkestrui, kurį diri- guos Vytautas Marijošius.

RETA PROGA ĮSIGYTI PIGIŲ IR NAUDINGŲ KNYGŲ

Susivienijimo Lietuvių Ame- rikoje centro patalpose baigus re- montą buvo pertvarkytas archy- vas ir knygynas, kuriame esama nemažo kiekio naudingų (ypati- ngai šiais laikais) knygų. Šios knygos neabejotinai rei- kalingos ne tik besidomintiems liuanistinėmis klausimais, bet ir šeimoms, mylinčioms lietuvišką knygą.

Šių pigiai parduodamų knygų reikalui prašome kreiptis į SLA centrą. Knygų sąrašas su kaino- mis siunčiami kiekvienam, kuris pareikalaua. SLA nariams ypa- tingos nuolaidos. Kadangi kai kurių leidinių tėra tik mazas kie- kis, patartina nedelsiant rašyti tokiu adresu:

Susivienijimas Lietuvių Ame- rikoje, 307 W. 30th St., New York,

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJA VYKSTA Į TORONTO IR CLEVELAND

Š. M. GEGUŽĖS MĖN. 15 D. TORONTE, MASARIK HALL,
112 COWAN ST. (kampas Queen St. W.)

Ir š. m. gegužės mėn. 22 dn. CLEVELAND, OHIO, Slovenian
Home salėje, 6409 St. Clair Ave — Į V Y K S

BALETO VAKARAS - KONCERTAS

VAKARO PROGRAMĄ IŠPILDYS GERIAUSIOS ŠOKĖJOS IŠ
SIMO VELBASIO BALETO STUDIJOS

Akomponuos MOTIEKAITIS.

PO PROGRAMOS — ŠOKIAL

TERROS KNYGOS KLUBAS

TIKSLAI:

Atpiginti knygą skaitytojui, suburti gausen- nę skaitytojų šeimą, surasti skaitytoją kolo- nijose, kurias sunkiai pasiekia lietuviška knyga.

SĄLYGOS:

Skaitytojas prenumeratos sąlygomis leidyk- lai įmoka 10 dolerių, už kuriuos pasirenka knygų už 15 dolerių žemiau skelbiamame Terros leidinių sąraše.

Pirmieji 200 klubo narių visas pagal šį už- sakymą pasirinktas knygas gauna įristas į kietus viršelius, neprimokėdami už tai nei cento.

Visi kiti Terros leidiniai, kurių nėra šia- me sąraše, klubo nariams atiduodami su 20 — 25% nuolaida.

LEIDINIAI:

Vincas Krėvė: DANGAUS IR ŽEMĖS SŪ- NŪS — Balys Sruoga: MILŽINO PAUNKS- MĖ — Jonas Aistis: APIE LAIKĄ IR ŽMO- NES — Jurgis Savickis: ŽEMĖ DEGA — Vincas Krėvė: RYTŲ PASAKOS — Vydū- nas: PROBOČIŲ ŠEŠĖLIAI — N. Gogolis: MIRUSIOS SIELOS — Thor Heyerdahl: KON-TIKI — Bernardas Brazdionis: DI- DŽIOJI KRYŽKELĖ — Antanas Miškinis: EILĖRAŠČIAI — Jonas Aistis: POEZIJA — Antanas Škėma: ČELESTA — Jurgis Ble- kaitis: VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS — Sally Salminen: KOTRYNA — Liudas Dovydenas: NAKTYS KARALIŠKĖSE — Jieva Simonaitytė: PAVASARIŲ AUDROJ Mirko Jelusić: CEZARIS — John Steinbeck: PERLAS ir kt.

Visos šios knygos — pirmaeiliai savi ir vertinami veikalai. Dalis jų jau išėjusios, dalis dar spau- doje, kitos ruošiamos spauda. Nei vienos už- sisakytos knygos nereiks laukti per ilgai. Daugiau informacijų gausite leidykloje. Rašykite ir užsakymus siųskite —

T E R R A
748 West 33rd Street,
Chicago 16, Ill.

ATSIŪSTA PAMINĖTI Venecijus Ališas, CASCATA CRISTALINA

Išleido "Bendrija", Hannover—Kleeefeld, Hegelstr. 6, Germany. Kaina 3.50 dol.

Puikiai iliustruotas eileraščių rinkinys.

Dauguma žino kaip nieko ne- pasakyti, bet tik nedaugelis žino, kada nieko nepasakyti.

Amerikiečių pesakis

2 psl. LAISVOJI LIETUVA

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuoti-
ra. Nesunaudoti rankraščiai gražina-
mi autoriams pareikalavus.
Rašai ar slapyvardė pasirašyti

straipsniai ne visada išreiškia redak-
cijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00
už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skel-
bimai (ne mažiau 15 žodžių) — po
7 c. už žodį. Už telefonu priimtų
skelbimų turinį ir kalbą redakcija
neatsako. Prenumerata ir skelbimai
priimami, paskambinus telefonu —
Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pu-
bel metų — 2.50. Atskiras numeris
10 c. Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

KO NORI LIETUVOS ATGIMIMO SAJUDIS AMERIKOJE?

JONAS BALČIŪNAS

Daug kas klausia, o dar daugiau
sau vieni pagalvoja: kam reikalingas
gautas Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
(sutrumpintai LAS) Amerikoje?
Argi dar mažai lietuviškų partijų
čia yra? Ar negalime mes visi į
jas sutilpti? Juk pasirinkimas
gausus.

Atrodo, kad lietuviškų partijų
Amerikoje tikrai gausu. Bet taip
sakydami mes darome vieną ma-
žą klaidą. Ne partijų yra gausu
Amerikoje, bet buvusiu partijų
vadų, vadovybių, valdybų. Aš čia,
žinoma, turiu galvoje asmenis, at-
vykusius Amerikon po šio karo
pabaigos.

Tokie asmenys, seniau, gerokai
seniau tikrai buvo partijų vadais.
Tos partijos, jų nariai, liko Lietu-
voje. Tie vadai neturi ir negali
turėti jokių ryšių su savo partijos
nariais. Visi jų įgaliojimai tėra
tas, kad jie kadaise buvo vadai.
O dabar pasidarė vadais be kariuo-
menės.

Šiuo laiku, dauguma tokių partijų
vadovybių (valdybų, komite-
tų), atsargiai sakant, pergryvena
visokių persiformavimų, persiori-
entavimų laikotarpį. Visi apie tai
žinome. Ne visi turi ūpo, o svar-
biausia laiko tuo užsiimti. Tuo
daugiausia užsiima profesionalai
politikai. Iš to duoną valgo jie
ir šiandien.

Bet dauguma lietuvių, kurie
duoną valgo iš savo rankų ar pro-
to darbo, nieko kito nenori žinoti,
kaip tik vieną partiją ir su vienu,
vienniteliu programos paragrafu:
Lietuvos išlaisvinimas. Nes nėra
prasmės dabar sielotis apie įtaką,
apie padėtį, apie asmenišką dar-
bą būsimoje nepriklausomoje Lie-
tuvoje. Žinoma, niekas nieko už
tai negali smerkti. Jei yra noro,
laiko ir ūpo, galima ir tuo rūpin-
tis. Bet praktika parodė, kad be-
kovojuojant dėl čia paminėtų reika-
li, lietuvis laisvinimo klausimas
visai apleidžiamas.

Taip pat vargiai ar daug Lietu-
vos išlaisvinimui galime padėti
vien besigirdami praeities gerais
dabais ir spjaujodami kitus, už
blogus, ar tariamai blogus, darbus
praelytę.

Kova už ateities pozicijas ir
knaisiojimas po praeitį yra vie-
nas iš pačių svarbiausių visų partijų
(lietuviškų ir nelietuviškų)
įrankių ir užsiėmimų. Tai neišven-
giama. Aš čia nesakau, kad tai ge-
rai, nesakau, kad tai labai blogai.
Tik noriu pasakyti, kad dauguma
laisvame pasaulyje gyvenančių lie-
tuvų taisy reikalais, bent šiuo tar-
pu, užsiimti nenori. Kodėl? Tam
yra daug priežasčių. Svarbu, kad
nenori. Bet dar svarbiau, kad nori
prisidėti ir pinigais ir darbais prie
Lietuvos laisvinimo kovos.

Bet ar praktiškame gyvenime
yra galima tokia partija, kurios

vienintelis tikslas būtų Lietuvos
išlaisvinimas? Ar tokioje partijoje
galėtų sutilpti visokių ekono-
minių, socialinių, politinių ir re-
liginių pažiūrų lietuviai?

Taip. Tokia partija yra gali-
ma. Tik, žinoma, kad jos negali-
ma būtų pavadinti partija ta pras-
me, kaip kitos politinės partijos
vadinasi. Todėl mes ir vadinames
tik Sąjūdžiu. Mūsų tikslas — kad
Lietuva vėl atgimtų ir laisva ir
nepriklausoma. Tokia "partija"
yra Lietuvos partizanas.

Lietuvos atgimimo Sąjūdis ne-
gali ir nenori per daug laiko eik-
voti praeities studijoms, praeities
gyrimams ar peikimams. Mums
rūpi dabartis, kuri turi mus nu-
vesti į laimingą ateitį — Nepri-
klausomą Lietuvą.

Aš nesakau, kad praeities geri
ar blogi darbai nieko nereiki-
ja. Taip, jie daug reiki-ja. Jie arba
gerai arba blogai žmogų ar parti-
ją rekomenduoja. Tai tiesa.

Bet yra ir kita tiesa. Geri žmo-
nės kitą kartą ir "sugenda" ir blo-
gais keliais nueina, o blogi žmo-
nės pasitaiso ir pasidaro pavyzdžiu
kitiems. Ar, negali būti kas nors
panašus ir su partijomis?

Dabar pažūrėkime į tą Atgi-
mimo Sąjūdį: Daug milžiniškų
darbų jis čia, tremtyje, nenuveikė.
Jis tuo ir nesigiria. Bet ar
daug nuveikė kiti, kurie giriasi?
Suraskite patys.

Bet gi Atgimimo Sąjūdis davė
"Laisvąją Lietuvą" — laikraštį.
Ar Atgimimo Sąjūdis perša per
"Laisvąją Lietuvą" kokią nors sa-
vo programą? Ar garbina kokius
nors buvusius ar esamus vadus?

Ne ir ne. "Laisvoji Lietuva"
garbina visa tai, kad padeda lais-
vinti Lietuvą ir kritikuoja viską,
kas tam kenkia. Tai vienintelė jos
linija — tai jos "veidas".

Formaliai — įstatymiškai Lie-
tuvos Atgimimo Sąjūdis yra Ame-
rikoje susitvarkęs šitoki būdu:
Amerikoje Lietuvos Atgimimo
Sąjūdis yra užregistruotas Illinois
valstybės vyriausybės registeryje.
Numeris 1669. Data 1953 metų
gruodžio mėnesio 30 dieną. Tame
pažymėjime nurodyti šitie Atgi-
mimo Sąjūdžio tikslai:

1. Sudaryti stiprią ir vieningą
pagalbą Lietuvos išlaisvinimui iš
priespaudos.

2. Sudaryti ir skatinti didesnę
vieningumą ir susipratimą Ameri-
kos lietuvių tarpe.

3. Padėti lietuviams pasiekti
aukštesnio lygio biznio, prekybos
ir profesinio darbo srityse.

Be to, dar atžymėta, kad Lietu-
vos Atgimimo Sąjūdis stengsis,
kad lietuviai būtų lojalūs, sąžini-
gi ir garbingi tam kraštui, kur jie
gyvena, kur dirba ir kur naudo-
jasi visomis laisvėmis savo užda-
vinimams siekti.

LIETUVOS ATGIMIMO SAJŪDŽIO VYR. VALDYBOS
PIRMINKAS ST. VYKINTAS IR VISA VYR. VALDYBA
NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA BICILIUS IR VISUS DĖL LIE-
TUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVOJANČIUS LIETU-
VIUS IR LINKI: LINKSMŲ VELYKŲ!

PAGERBKIM SENUOSIUS SPAUDOS KOVOTOJUS

ALG. GUSTAITIS

Siemet minime 50 metų, kai ca-
ristinė Rusija atšaukė lietuviams
draudimą spausdinti knygos ir
spaudą. Sukaktis reikšminga ir
tik nežinau dalyko žmonės gali tu-
rėti abejonių tokio minėjimo pil-
numui ir būtinumui. Šis reikalas
yra visuotinis visų lietuvių susi-
kaupimo metas.

Kalbėdami apie Nepriklausomą
Lietuvą ir jos gražius laimėjimus
kultūringų ir laisvų tautų
tarpe, turėtume prisiminti, kad
žmogaus pažangos ir laisvės pag-
rindiniu varikliu yra spausdinti
žodis. Be elementoriaus, be vado-
vėlio, be mokslinės studijos ir be
kitų rūšių rašto ženklių, jokie lai-
mėjimai, jokia pažanga ir joks
progresas neįmanomas.

Jau carinėse Rusijoje buvo pa-
norusi lietuvius ir lietuvių tautą
kaip tokią išbraukti iš žemėlapių
ir būsimos istorijos lapų. Po ne-
sėkmingų sukilimų jie atėmė lie-
tuviams teisę laisvai spausdinti
raštus, mokyti žmones lietuviško

rašto, viešai kalbėti lietuviškai.
Jau tada rusai norėjo lietuviams
išdurti akis, užkimšti ausis ir iš-
piauti liežuvius. Po tokios opera-
cijos tereikėjo iaukti nelaimingo-
jo numerdėjimo.

Bet tuolaikinių okupantų tik-
ram nustebinimui, nelaimingieji pa-
skutinėmis jėgomis šoko gelbėtis
ir gelbėti dar baisaus operacinio
peilio tiesioginiai nepalietusių.

Mokytesnieji puolėsi rašyti, ap-
sukresnieji spausdinti, drąsieji —
nešti spausdinius ir skleisti žmo-
nėse, pramokusieji rašto ir skai-
tymo — artimuosius ir kaimynus
mokyti ir jiems skaityti.

Kibirkstėlė sužibo šviesiu ži-
buriu ir pagaliau apėmusi visą
kraštą sužibo lietuviška Nepri-
klausomybe.

Dabar, po pusės šimtmečio žiū-
redami į praeitį norime pareikšti
savo padėką knygnešiams, kurių
tik maža dalelė tėra gyvų išsil-
kusių. Pagerbdami juos, tuo pa-
čiu norime pagerbti ir visą tą
laikotarpį.

PASIKALBĖJIMAS SU KNYGNEŠIU A. ŽALPIU

Ta proga kreipėmės į Chicago-
je gyvenantį užsiregistravusį kny-
nešį Aleksandrą Žalpį, prašydami
prisimintimų apie tuos laikus.

A. Žalpis Jūsų bendradarbių su-
tiko su linksma, malonia šypsena
(kuri jo 70 metų veide beveik nie-
kad nepranyksta), ir įsivedęs į se-
nais ir naujais laikraščiais, žurnai-
lais, knygomis, nuotraukomis ap-
krautą kambariuką, mielai pasi-
dalino išgyvenimus, kurių dalely-
tė čia spausdiname:

Nuo kurio krašto esate ir kokiu
būdu įsitraukėte į knygnešių
judėjimą?

— Gimiau 1884 m. balandžio
6 d. Raseinių apskr., Skaudvilės
valsč., Stulgių bažnytkaimy. Rašo-
to išmokė mano mama, atitrūkda-
ma nuo savo sunkaus darbo.

Pramokęs skaityti, dairiausi ir
nėrėjau sužinoti daugiau. Tuo lai-
ku knygos nebuvo tokios, kaip da-
bar. Tada nebuvo tiek daug moky-
tų žmonių, dauguma nei skaityti,
nei rašyti nemokėjo, tai ir knygos
nebuvo taip "gudriai" rašomos.

Gaudavau daugumą knygų iš sa-
vo parapijos klebono kunigo An-
tono oSkindero, kuriam knygu iš
Prūsijos ar kitur atnešdavo kny-
gnešiai Grabauskas ir Orvydas.
Didžiumoje tai buvo knygos apie
šventųjų gyvenimą, pasakaites,
Mikaldos pranašystės, pasakojimai
apie pragarą, šimtamečių kalen-
dorių, Šatrijos Raganos parašyti
pasakojimai ir kt.

Žmonės žinojo, kad moku ska-
ityti, tai prašydavo garsiai ska-
ityti, kad ir jie sužinotų, kas kny-
gose išdrukavota. Aš mielai ska-
itydavau, o jie mielai klausydavo.

Kun. Skinderys duodavo kny-
gų platinti žmonėms, kaimynams.
Daug buvo prašančių paskaityti
ir paaiškinti, kas ir kaip parašy-
ta. Man tas patiko. Taip ir plati-
navau lietuvišką žodį ir raštą.

Ar iš Prūsijos knygų į okupuotą
Lietuvą negabenote?

— Ne, iš Prūsijos knygų nega-
benau. Mane tik prašydavo jas
platinti, ką mielai darydavau.

Ar už jūsų platinamas knygas
turėdavote iš anksto sumokėti?

— Ot, kai ką sumokėdavau, ta-
da pinigų ir perduodavau. Kiek
aš žinau, niekas tada dėl užmo-
kesčio nesuko galvos.

Kaip jautėtės platinamas
lietuviškas knygas?

— Jaučiausi dideliu mokslin-
čiu tarp lietuvių. Jie mane mylė-
davo, duodavo valgyti, apnakvy-
dindavo, prašydavo nakvynės, be
veik ant rankų nešiojo. Kun. Skin-
derys, nuo kurio gaudavau kny-
gas, tuo buvo patenkintas, vis pa-
girdavo ir per petį sutekėnodavo,
tik vis patardavo saugotis, kad ci-
ciliku nepasidaryčiau, o aš tada
net nežinojau, kas per tokie tie
cicilikai yra...

Kaip ilgai platinote
draudžiamą spaudą?

— Apie penkis metus (nuo 1899
mteu).

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

Rašo: STP. VYKINTAS

Dar dėl Sveikatos Fondo.

VLIKO pirmininko skambūs
žodžiai: — saugokime lietuviškas
gyvybes — bus tik tada realūs,
kad VLIKas iš savo Tautos Fon-
do ar iš naujai surinkto Sveikatos
Fondo skirs lėšų tremtinių gyvy-
bėms išsaugoti tiek, kad mirtin-
gumas dėl maisto, vaistų stokos
sumažės. Jau daug lietuvių be lai-
ko nuėjo į kapus, kad niekas ne-
sirūpina jų sveikata. Šit pora pa-
vyzdžių: didžiai nusipelnęs Lie-
tuvai kovotojas J. G. guli Gauting-
to sanatorijoje. Kai paprastai par-
tiniai žmogeliai guli Davose, šio
nusipelnusio rezistento apleidi-
mas yra didelis nusikaltimas prieš
lietuvių tautą. Mums bus pasaky-
ta: tai ne VLIKO uždavinys. Šal-
pos reikalui yra BALFas. Šit kit-
tas pavyzdys: B. šeimoje yra ne-
normaliai išsiugdęs 7 metų vai-
kas. Daktarų nuomone, jis pasitai-
sytų, jei gautų specialius vaistus,
kurie kainuoja 40 DM. per mėnesį.
Motina kreipėsi tuo reikalu į BAL-
Fą ir gavo neigiamą atsakymą. Ji
kreipėsi į vokiečių Raudonąjį Kry-
žį ir negavo jokio atsakymo. Ar
jūs įsivaizduojat lietuviškos motinos
skausmą dėl savo vaiko dalios? Ji
pati susirgo nuo rūpesčių. Kas
atsakys už šias dvi gyvybes?

Tūkstančiai kovojančių su mir-
timi gyvybių šaukiasi VLIKO su-
sirūpinimo: išsaugokime lietuvi-
škas gyvybes.

Irgi realizmas.

"ELTOS" nr. 9 (173) "Planuo-
kime realiai" slaptas vlikinis pub-
licistas per 5 puslapius kankinasi,
įrodinėdamas VLIKO realizmą. O
tas realizmas pasireiškė tuo, kad
Vykdomoji Taryba persikėlė į ge-
resnes patalpas. Kita realistinė
problema: kur VLIKas turi būti
— Europoje ar JAV. Mes jau ne-
kartą pabrėžėme, kad VLIKas
turi likti Europoje. Priekaištai,
kad "šitie ponai turi arba parodyti
pozityvaus darbo, arba pasilikti
nereikšmingoje rezistencijoje"
yra tik nevykusi demagogija.

Kalbant apie "išrinktuosius"
ir "nepakeičiamus", tenka prisim-
inti lietuvišką priežodį: lazda
turi du galus. Atrodo, kad vlikiniai
veikėjai jaučiasi amžinai nepakei-

čiamais, jei par force sudarinėja
sąlygas vieni antriems "visais bal-
sais" išrinkti.

Lietuvos žemių apjungimas.

Dr. A. Trimakas b punkte siū-
lo Lietuvos žemių rytuose, vaka-
ruose ir pietuose apjungimą. Ką
jis konkrečiau šiuo posakiu nori
pasakyti, mums neaišku. Ar jis
nori Rytprūsių su Karaliaučiumi,
ar pasitenkins tik Klaipėda ir Ni-
da, ar jis nori Gardino, Lydos ir
dar toliau, ar pasitenkins Vilniu-
mi ir mažesne aplinka, jis nekai-
ba. Mums atrodo, kad šiandien
dar peranksti Lietuvos žemes ap-
jungti, kad nesame savoje žemė-
je. Žiūrėkime tik, kad nepraras-
tume Vilniaus, kad neprarastume
visos Lietuvos, besibičiuliudami
su lenkų šovinistais. Diplomatiš-
kai, politiškai ir moksliai budė-
kime ir įrodinėkime mūsų teisę
į lietuviškas žemes. Tačiau, ar
šiuo metu mums verta visas kor-
tas šiame lošime atidengti, — tai
didelis klausimas.

Ar mes bėgame iš kovos lauko?

"Vienybės" red. Juozas Tyslia-
va, paskelbdamas "LL" draudimą
platinti ten, kur platinama lietu-
vių komunistinė spauda, pataria
"LL" nebėgti iš karo lauko ir duot
platinti ten, kur platinama ir ko-
munistinė spauda. Mums atrodo,
kad mes ne tik nebėgame iš kovos
lauko, bet atvirkščiai — dar tuo
draudimu sustipriname kovą prieš
komunizmą. Juk jei visa lietuvių
spauda pasektų "LL" pavyzdžiu,
tai visi kioskininkai būtų priver-
ti išmesti komunistinę spaudą iš
kioskų. Jiems nebūtų jokio biznio
vien iš komunistinės spaudos. Ant
ra, mes neduotume savo procentų
komunistiniams kioskininkams.
Tai būtų ekonominė blokada.

Gerai antikomunistinis kare-
lis niekad nekis savo galvos į ko-
munistinius apkasus, nes jis gali
netekti galvos. Ir samingas lie-
tuvis nekis savo laikraščiu į komu-
nistinį kioską, nes iš ten tegali
laukti sabotažų. Taigi, tuo drau-
dimu "LL" tik sustiprino kovą
prieš lietuvių komunistus.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA — VISIEMS GEROS VA-
LIOS LIETUVIAMS, TIEK PAVERGTOJE TĖVYNĖJE, TIEK IŠ-
BLAŠKYTIESIEMS PO PLATŲJĮ PASAULĮ — LINKIU DAUG
JĖGŲ IR ISTVERMĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AT-
STATYMO KOVOJE —

J. J. BACHUNAS Tabor Farm, Sodus, Mihe.

DAUG DŽIAUGSMO IR SVEIKATOS
VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA —
DR. S. BIEZIS

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepanius kepa iš tremties atvykęs patyręs
Lietuvoje keptas — specialistas
ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

VELYKOS JAU ČIA PAT!

Naujausios mados, pavasariųjų ir vasarinių, geriausios vilnos rūbų.

Neatidėliok, ir bet ką pirkdamas, nepamiršk aplankyti:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Krautuvė atdara ir sekmadieniais iki 2 val. po pietų.
Mandagus pataravimas lietuvių kalboje.

WALTER SASNAUSKAS

GENERAL CONTRACTOR

2456 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois.
Telef.: GRovehill 6-8402

Stato naujus namus pagal su tartį ir planą.
Atlieka įvairius remonto darbus.

ALAUŠ PRISTATINĖTOJAS

ANDRIUS LAUKAITIS

PRISTATO lietuvišką "BALTOSIOS MEŠKOS" ir importuotą alų: iš Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos, Škotijos, Anglijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Italijos, Irlandijos, Meksikos, Japonijos ir Filipinų, buteliuose, skardinėse ir statinėse.

PAŠAUK telef.: YArds 7-0534
arba REpublic 7-4526

IR BUS PRISTATYTA Į NAMUS, o pašaukimo išlaidos gražintos.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniškiausios baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Telefonu Europai klausyti radio aparatai. Rašomos mašinėlis su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių takų.
Išmonė vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 50. HALSTED ST., TELEFONAS: VICTORY 2-4226
Išmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.

BŪK PASIRUOŠĘS VELYKOMS!

Mes turime šimtais, įvairių spalvų ir dydžio, geriausios rūšies marškinėlių, žemiausia kaina.
Užėik tik pas:

MILLER'S MEN'S SHOP

3401 S. HALSTED ST. Telef.: LA 3-2310
VYRIŠKŲ RŪBŲ KRAUTUVĖ

Čia rasite ir gražių eilučių, skrybėlių, kaklaraiščių dideliame pasirinkime.

Naujaji lietuvių radio pusvalandį

BANGA

JAU GIRDIME 4 KARTUS SAVAITEJE

ANTRAD., KETVIRTAD. ir
PENKTADIENIAIS 8.30 — 9 val. vak.

SEKMADIENIAIS 4.00 — 4.30 val. po pietų
Iš stoties WOPA — 1490 kc.

Skelbimų ir kitais reikalais kreiptis į Z. Slivinską 6142 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Telef.: PRospect 6-6900.

SAVI PAS SAVUS!

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.
Telefonas: TO 3-6591

V. ŠIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS
— Stato naujus namus pagal sutartį. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami remonto darbai.
4645 So. Keating Ave.
Telefonas: REliance 5-8202.
Skambinti nuo 6 val vakaro.

VAISTINĖ

Savininkas

PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St.
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus.
Lietuviai perka pas lietuvį!

CICERO UŽEIGOJE LITUANICA

JAUKIAI

PRALEISI

VAKARĄ

pas TADĄ KAZIMIERAITĮ
Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais, atidaryta 24 valandas.

Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois
Telef.: TOWnhall 3-9601

Draugai ir sau sveikatos knyga vadovas:

BŪKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Bičis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKU IR ILGAI GYVENTI.
Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje.
Kaina tik 2 doleriai su prisuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

Dr. S. Bičis,
3241 W. 66 Place,
Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868

Kas Valgo Bruno Duona

Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACIANSKAS,
3339 So. Lithuanica Ave.
Telef.: KLiffside 4-6376

Jonas Karvelis

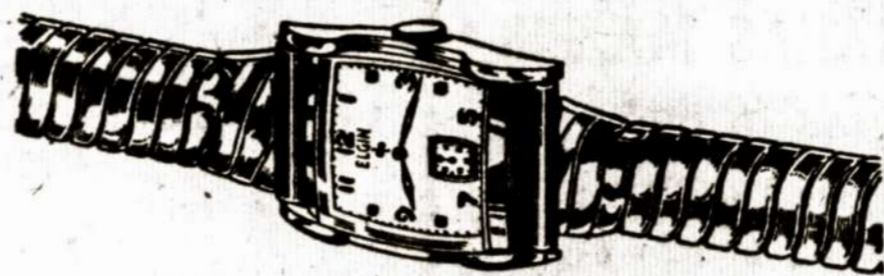
3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.
Tel.: YArds 7-0677
Didžiausias pasirinkimas: sluvanų mašinų, Radio aparatų, įvairių sveicatųjų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai. Šleifuojami vožtuvai, gręžiami cilindrai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tune-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karborateriai. Sutvarkoma elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdirbama stabdžiai, transmisijos, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. Atliekami dideli ir mažesni lyginimo ir dažymo darbai. Mašina paaimama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su insurance. — GARANTUOTAS ir SAŽINGAS DARBAS.
Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.
Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KENwood 8-3092.

IŠTEIGTA 1907 METAIS

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Telef.: YArds 7-6266

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms. Ten pat taiso europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius.
Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai.
Užėik ir pats įsitikink.

Turime pardavimui namų, būtinų, tarmų įvairia kaina ir įvairiose vietose Toronte ir visoje Ontarijos provincijoje.
Visas informacijas suteiks veltui

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen Str. W. Toronto,
R. TESLIA REAL ESTATE.
Tel.: EM 8-2646;
Namų tel.: KE 7536.

JOSŲ GROZIS

PRIKLAUSO NUO

GRAIZIAI ISVALYTO ROBO!

MARTIN WIDRA

Siuvejias

3541 S. Halsted St.

TEL.: YArds 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiuva, pataiso ir išvalo senus. Priima valymui drabužius ir baltinius.
Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

JAUKUS LIETUVIŠKAS

RESTORANAS IR VALGYKLA,

biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai.

Tremtinių mėgstamiausia vieta.

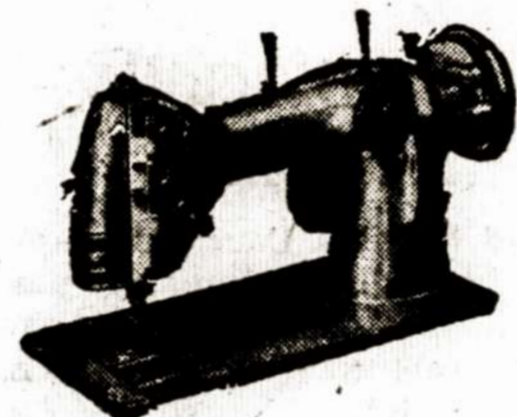
Erdvi salė

įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

TEL.: TOWndal 3-9472.

● Briedžio, 3524 S. Halsted gatv. (šalia kino teatro RAMOVA) yra atidaryta nauja apmušalų (sienuose, peiserių, daži namų ruošos reikmenų ir praktiškų dovanų krautuvė.
D. JURJONAS

3524 So. Halsted St.

TEL. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairius kasdien naudojamų daiktų už prieinamą kainą.
Be to, yra mašinų "PHOENIX", kuriomis galima be vargo įsiuti kilpas, prisūti sagas, padaryti apmėtymus ir įvairius kitus pagražinimus užvalkaluose, bei moteriškuose baltiniuose.
Tos mašinos jau buvo žinomos Nepriklausomoje Lietuvoje.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, greičiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!

5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-6480.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje. \$500 — \$1.500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą. Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia informacijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas įstaigos: OL. 8444. Namų: OL. 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas įstaigos: OL. 8443. Namų: JU. 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL. 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL. 8443, OL. 8444.

100 nuoš. plikytą ruginę duoną KEPA VACLOVAS DUKSTAS

1800 W. 46th ST.

Naujai pertvarkytoje buvusio Urbelio kepykloje — kepa ne tik puikią ruginę duoną, bet ir pyragus.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
— Darbas atliekamas labai svarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pareidavimą. Kainos žemos.
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: VICTORY 2-8776.

UŽEIK IR PATS ĮSITIKINK.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois

Prilima ir meniškal atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:
1. Daro meniškas, retušuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių
2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilmių nuotraukas darome mūsų studijoje.
3. Foto mėgėjams išalkiname filmas ir darome nuotraukas.
4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

LIDĖSIO VALANDŲ

Sankite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia 1
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime kopyčia artčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie

ĮVAIRIUS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742

arba

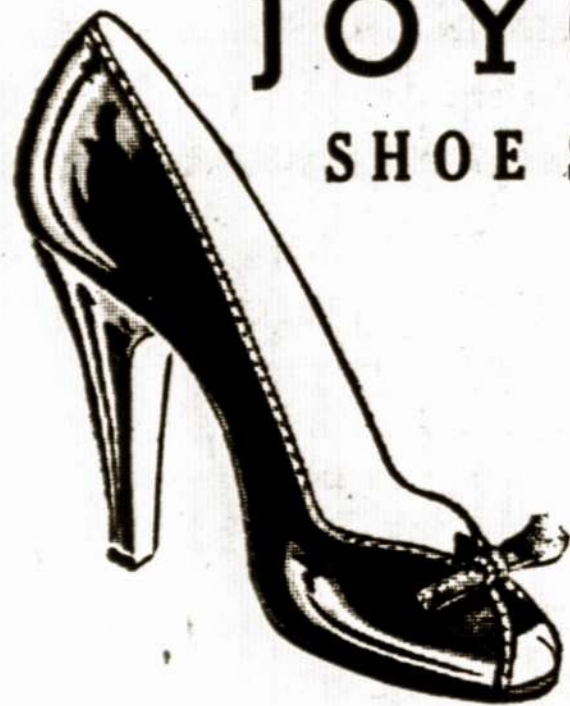
4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Kopyčiose moderniški oro keitimo įrengimai

REMKIME TUOS — KURIE SKELBIASI

Bridgeport's Finest Family Shoe Store

JOYCE SHOE STORE

APTARNAUJA BRIDGEPORTA VIRŠ 32 METŲ

JOYCE SHOE STORE

3409 S. HALSTED STREET

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ B A T Ų

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

L. GLUOSNIS NETURI GĖDOS.

"Dirvos" kovo 25 d. numeryje L. Gluosnis parašė straipsnį, kuriame negailestingai tyčiojasi iš prof. A. Voldemaro ir dr. Pajaujo. Įdomiausia, jog pats savo straipsnį pavadino "Kam tyčiojasi".

Neabejojau, jog šį "perlą" buvo gėda skaityti kiekvienam padoriui "Dirvos" skaitytojui. Tai tipiškas geltonosios žurnalistikos pavyzdys, kurį negalima praleisti tytomis jau vien dėl to, kad Dirva rado jį tinkamu pateikti savo skaitytojams.

L. Gluosnis puola p. Audėną, kad tas viename pasikalbėjime su "Naujieju" bendradarbiu prie kitų lietuvių tremtinių, pradėdant Kosciuško ir Mickevičium, priskyrė ir Voldemarą su Pajauju. L. Gluosnis rašo: "Taigi matom, kad Audėnas nepriklausomos Lietuvos valdžios pritaikytas sankcijas Pajaujui ir prof. Voldemarui sulyginas su Adomo Mickevičiaus, Kosciuškos, knygnešių ir kitų tremimais, kuriuos įvykdė rusų žandarai.

Jeigu su šia mintimi Gluosnis ir užbaigtų, nebūtų bėdos. Visi ir be jo žino, kad pirmuosius ištrėmė rusai, o Pajaujį su Voldemaru Smetonos valdžia. Bet štai ką jis toliau porina: "Daugelis žino ir atsimesna, kad Lietuvos valdžios organai, saugumo sumetimais, buvo įsakę prof. Voldemarui kurį laiką gyventi Zarasuose, o Pajaujui Šakuose, kur netrukė nei restoranų, nei valstybinės, nei socialinės ribos užkasti".

Laimingas p. Gluosnis, jei jis priklausau tai žmonių grupei, kuriems bonka šnapsas ir mėšios silkes uodega gyvenime tiek daug reiškia, kad visa kita, tai tik ant-raeiliai dalykai. Toksai ir Vokietijos lagery, pardavęs amerikoniškas cigaretes ir nusipirkęs bonką slyvinės, gerai jautėsi. O jei dar draugas atnešdavo lašinių šmotą, tai, ponai, ko gi liūdėti, ar mūsų jau toks blogas gyvenimas?.. Deja, nei Voldemaras, nei Pa-

jaujis nepriklausė tai kategorijai. Prof. Voldemaras į Zarasus buvo ištrėmtas už politinę veiklą, o ne už stalų ar kedžių daužyma restorane. Kas link sąlygų, kuriose jam teko gyventi, tai Kosciuško su Mickevičium buvo tikrai laimingesni.

Nors, kaip p. Gluosnis sako, Zarasuose ir netrukė "valstybinės" bei geros užkandės, bet Voldemaras, saugumo atgabentas į Zarasus, buvo paliktas Dievo valiai, be jokio pragyvenimo šaltinio. Jį priglaudė giminais ir Voldemarui reikėjo gyventi grynai iš jo malonės. Valdžia gi juo rūpinosi tik tiek, kad paskyrė 12 sargybinių, kurie lyg uodegos sekiojo ir niekad neapleisdavo jo iš savo akių. Jei jam su giminais išėjus pasivaikščioti kas nors iš pažįstamų pasisveikindavo, tai vienas iš sargybinių tuojaus tą tempdavo policijon, kur žmogų išlaikydavo kelias valandas, kol jam pagaliau pasisekdavo įtikinti, jog sveikinosi su giminais, o ne su prof. Voldemaru.

Valdininkai net negalėjo į tą pirtį eiti, kur eidavo Voldemaras. Sykį atvyko valdžios pareigūnas ir išpėjo, jog visi, kurie drįs eiti su juo pirtin, būsią pašalinti iš tarnybų.

Kartais sargybiniai sulaukydavo Voldemarą gatvėje ir nei iš šio nei iš to, varydavo namo. — Jis išimtinai priklausė nuo jų valios. Chicagoje gyvena keletas liudininkų, kurie tai galėtų paliudyti.

Būtų galima surašyti ilga ljetaniją apie visus tuos "malonumus", kuriuos prof. Voldemarui teko pa-tirti Zarasuose, būnant ištrėmtam. Bet kas šiandien nori gildentį praieiti? Jeigu ne "Dirva", kuri kažkodėl atspausdino Gluosnio klaidėjimus, nebūčiau aš i-tiek viešumon kelęs. Bet gal tai padės Gluosniui atrasti gėdą, kurią jis kažkur pametė.

K. Sakalas.

"LAISVOJE LIETUVOJE"

ABN Kongresui praėjus

(Mūsų specialaus korespondento iš Miuncheno).

Š. m. kovo 27—29 d. d. Miunchene įvyko ABN kongresas ir mitingas. Mitinge dalyvavo apie 500 įvairių tautybių klausytojų. Jame kalbas pasakė visų pavergtų tautų atstovai. ABN kovą ir tikslus nušvietė ABN. CK. pirm. J. Stetsko. Iš lietuvių mitinge kalbėjo J. Gytis.

ABN kongresą sveikino beveik visi vokiečių ministeriai, partijų vadovybės, Amerikos ir Anglijos politiniai ir kariniai sluosniai per 150 pavergtų tautų organizacijų ir politines asmenybės. Jų tarpe nuosirdų sveikinimą atsiuntė LDŠ min. St. Lozoraitis. Be jo, dar sveikino Kanados ABN vadovybė su dr. J. Kaškeliu priešaky, Kanados LAS Vietininkijos vadovybė, Montrealio LAS skyrius, "LL" redakcija, inž. J. Rugis, Amerikos ABN Draugų vardu, A-

delaidės (Australijoje) LAS vadovybė, Anglijos, Vokietijos laisviečiai ir kiti lietuviai.

Mitingas ir kongresas praėjo kovingoj ir solidarioj tautų anti-bolševikinio pasipriešinimo dvasioje. Visi prieš kongresą leisti gandai iš bolševikinių sferų nepasitvirtino: ABN n etik neiširo, bet dar sustiprėjo naujomis tautomis ir delegacijomis. Pav. į kongresą atsilankė albanų anti-bolševikiniai kovotojai ir pareiškė norą įstoti į bendrą anti-bolševikinį frontą. Vietoj gūdų šovinistų į ABN atėjo nuosaiki prof. Ostrovskio vadovaujama linkmė. Vietoj čekų federalistų įstojė gen. Prchalos grupė "Už laisvę". Taigi, ABN yra žymiai sustiprėjęs naujomis tvirtomis jėgomis.

Kongresas išrinko naują ABN vadovybę. Centrinio Komiteto pirmininku išrinktas J. Stetsko, pavad. vengrų generolas F. Far-kaš de Kisbarnak, bulgarų min. Štatevas ir kiti. Gen. sekretoriu išrinktas gruzinių kunigaikštis N. Nakašidzė. ABN Tautų Tarybos pirmininku išrinktas prof. dr. F. Durčanskis, gen. sekretoriumi red. J. Gytis.

ABN kongresas kreipėsi į visą pasaulį, kviesdamas be kompromisų kovoti prieš bolševizmą iki visiško jo sužlugdymo ir visų tautų Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo ar atgavimo.

Te: HEMlock 4-5815

DR. ANT. NARBUTAS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 6757 So. Western Av.

Priima: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 6 val. 30 min iki 8 val. 30 min.

Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto; Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 v. pp.

Telef.: OLYmpic 2-4276

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero VAL.: antr., ketv. 10—12, 2—6, 7—9 p. p. Penktad. 3—6, 7—9 p. p.

3147 So. Halsted St., Chicago

VAL.: pirmad., trečiad., šeštad. 3—8 p. p. penktad. 10—12 ryto

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas — 3148 W. 63 Street, Chicago, Ill.

Ofiso telefonas: PROspect 8-1717. Valandos: po pietų 1—3; vakarais 7—8, tikta antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.

Butas: 3241 W. 66th PLACE

Telef.: RE 7-7868.

Kabineto: LAfayette 3-1707

Buto: Fillmore 3-8614 (Maywood)

DR. S. GEŠTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Širdies, vidaus ir vaikų ligos

4055 So. Archer Ave.

(Kampas Archer ir California A.) Val.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir sekmad.

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE PRITAIKO AKINIUS

Val.: 9—12 ir 7—9 v. v., pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius 2422 West Marquette Rd.

DR. PRANAS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63st.

Val.: 1—3 ir 7—9 vak.

Telef.: kabineto LU 5-0348 Buto PO 7-4851

DR. JUOZAS VIDŽIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 26 South Cicero Avenue

Val.: 6—9 v. v., šeštad. 2—4 v. p. p. Telef.: kabineto AUstin 7-4748

" Bishop 2-2670

Butas: 1445 So. 49 Ave.

Telef.: OLympic 2-4006

Custom Tailoring

"It does something for you!"

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

BŪK PASIRUOŠĘS!!! — NAUJAUSIOS MADOS, PAVASARINIŲ IR VASARINIŲ GERIAUSIOS VILNOS RŪBŲ, TIEK VIETINIŲ, TIEK UŽSIENINIŲ!!

NEATIDĖLIOK — BET KĄ PIRK DAMAS, NEPAMIRŠK AP LANKYTI MŪSŲ!

MES TURIME ŠIMTUS READY-TO-WEAR EILUČIŲ, PALTŲ, SPORTIŠKŲ PALTŲ IR PUSPALČIŲ.

EILUTĖS: \$45.50 ir daugiau; PALTAI: \$35.00 ir daugiau; PUSPALČIAI: \$7.95 ir daugiau.

Be to, mūsų krautuvėje didžiausias pasirinkimas skrybėlių, marškinų, kaklaraiščių ir kt.

Kalbame vokiškai, lenkiškai ir čekiškai.

32 metai kaip Bridgeporte

Moderniškiausia, geriausių rūbų krautuvė

L & F TAILORS

3464 South Halsted Street Telef. YARds 7-3755

Krautuvė atdara:

PIRMADIENIAIS ir KETVIRTADIENIAIS

iki 9 val. vakaro. Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOGULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIPIE JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 E. Rockwell St., CHICAGO 29, Illinois. Tel.: WALbrook 5-9209

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

PIRK PAS BECK'S IR SUTAUPYK PINIGUS!

ŽEMIAUSIOS KAINOS VISAME MIESTE

Čia duodame tik keletą pavyzdžių iš mūsų didžiulio pasirinkimo prekių:

STALTIESES SU SERVETĖLEM

50 X 60 — 6 servietėlės \$ 3.98

60 X 90 — 8 servietėlės \$ 6.98

64 X 84 — 8 servietėlės \$ 12.98

DIDELIS PASIRINKIMAS VELYKOMS PRITAIKINTŲ STALTIESIŲ:

Dydis: 60 X 90 \$ 3.98

60 X 102 \$ 4.98

UŽUOLAIDOS

Nyloninės, plonos, gražūs mezginiai — \$4.88 už porą.

Užuolaidų ilgis 90 ir 108 inč.

Šilkinų mezginių 90 inč ilgio tik viena spalva — auksinė!

IVAIRIŲ IŠMIERŲ MAŽIEJI KOMPLEKTAI VIRTUVEI

iš nylono, chromuotos medžiagos ir pastovios spalvos — "ORGADY"

PRISCILLAS, nylon, chromspun ir rayon Marquissette medžiagos, 2½ yardo ilgumo.

UŽUOLAIDOS — 2½ yardo — tik \$4.98 už porą.

PARDAVĖJAI KALBA LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI.

BECK'S DEPARTMENT STORE

kuris aptarnauja sąžiningai Bridgeporto žmones 40 metų.

3347-3349 South Halsted Street

(prie 34-tos gatvės)

Mes mokomės angliskai

JULIUS ŠAKELĖ

• What is your occupation?

Koks yra tavo užsiėmimas? — Toks klausimas mums labai reikalingas. Daug kas mus to klausia angliskai. O ir mes patys to norime kitų paklausti angliskai. Duodu čia dažniau vartojamų užsiėmimų (lietuviškai gal pasakytum "profesijų") sąrašą. Vėliau duosiu vertimą. Dabar patys pamėginkite suprasti ir išversti į lietuvių kalbą. (Vertimus prašau siųsti adr.: "Laisvoji Lietuva", 3157 So. Emerald, Chicago, Illin.).

• Verskime į lietuvių kalbą.

- Clerical (clerk, typist, etc.).
- Skilled labor (plumber, machinist).
- Semi- and unskilled labor (janitor).
- Professional (doctor, lawyer).
- Semi-professional.
- Student.
- Major exec. (gen. mgr., vice pres.).
- Minor exec. (dept. mgr. or ass't.).
- Business proprietor.
- Outside salesman (ins., real

estate).

- Farmer.
- Inside salesman (retail).
- Retired or unemployed.
- Teacher.
- Housewife.
- Government employee.
- Armed forces.
-

• Trupučiukas "pradedantiems".

Kaip pasakyti angliskai:

1. Ar yra koks nors telefonas šioje raštinėje?
2. Ar yra septynios dienos savaitėje?
3. Ar yra 12 mėnesių metuose?
4. Ar yra kokia nors knyga ant stalo?
5. Ar yra kiek nors alaus butelyje?
6. Ar yra koks nors paveikslas ant sienos?
7. Ar yra koks nors laikraštis ant stalo?

Pastaba: Anglų kalba tuos klausimus duosiu vėliau. Tada bus galima patikrinti.

"PAŽANGAUS AUKLĖJIMO" PASEKMĖS

A. VALATKAITIS

Amerikos spauda beveik kasdien yra pilna alarmuojančių žinių apie šio krašto abiejų lyčių jaunimo kriminalinių nusikaltimų gausėjimą. Padėtis darosi tokia grėsminga, kad tiek valdžios, tiek visuomenės, tiek bažnyčių veikėjai neriasi iš kailio ieškodami būdų tai gresmei suvaldyti. Neseniai FBI direktoriu J. Edgar Hoover patiekė viešumai štai kokią statistiką:

1952 metais 13% (pernai apie pusę) visų suimtųjų buvo žemiau 21 metų amžiaus. Tačiau tie 13% suimtųjų yra įvykdę:

- 60% visų automobilių vagysčių.
- 62% visų įsilaužimų.
- 47% visų kitų vagysčių.
- 37% visų ginkluotų plėšimų.
- 35% visų moterų išprievartavimų.

Tai dar neviskas. Žmogūdytės, gausus narkotikų vartojimas taip vad. "sex party" (mūsiškai - paleistuvavimas), jaunimo "genčių" kruvinos tarpusavio kautynės peiliu ir šaunamaisiais ginklais, vandališkas mokyklų griovimas ir t. t., vis tatau jaunimo žygdarbiai.

Viso to pasekmėje, policija iš teisėjai perkrauti darbu, o pataisos ir arešto namai perpildyti jaunaisiais nusikaltėliais.

Štai pavyzdžiai: Nepertoli nuo Čikagos, Genevoje esančioje mergaičių pataisos mokykloje yra įruoštos 250 mergaičių patalpos. Lovų turima 330. Tačiau nusikaltusių mergaičių ten yra jau 343, todėl kaikuos mergaitės turi miegoti ant grindų. Iš šių mergaičių skaičiaus devyniolika yra neščios, o penkios jau pagimdė vaikus.

Negerėnis vaizdas yra ir St. Charles berniukų pataisos namuose. Namai įruošti 350 berniukų, o jų yra jau 600.

Tai tik čia, aplink Čikagą. Spauda teigia, kad Čikaga užima čia tik antrąją vietą. Pirmosios vietos "garbė" esą priklausanti New Yorkui. O kur dar visa eilė kitų didelių ir mažų vietovių?

Kurios viso to baisaus reiškinio priežastys? Visa tai buvo atitinkamų institucijų ir pareigūnų tirama ir tų tirimų duomenys spaudos yra skelbiami šie:

1. Šeimų suirimas, divorso, tėvų girtuoklavymas.
 2. Religinio auklėjimo stoka šeimos ir visiškas nebuvimas viešose mokyklose (publ. schools).
- Nemoralinės filmos kinuose ir televizijoje bei vadinamieji "pocketbooks", "comiks" ir kt. pornografiniai leidiniai.

Tėvų nesirūpinimas vaikais, perdidelis laisvės jiems visose srityse palikimas, jų gyvenimo už šeimos ribų nekontroliavimas ir, daugely atvejų, tėvų taip vadinamas noras "pažangiai auklėti" savo vaikus sakant: "Tegu vaikas pats susiranda sau religi-

ją, draugus ir pats tepatiria kas gera ir kas ne".

Čia dar tenka ypatingai pabrėžti, kad dar prieš kelis metus buvo teigiama, kad apie penkiolika milijonų šio krašto jaunimo negauna jokio religinio auklėjimo, kuris kaip dorovinis auklėjimas yra vienintelis, nieku kitu nepakeičiamas.

Visu tuo tačiau nenorima pasakyti, kad visas šio krašto jaunimas yra toks, koks čia pavaizduojamas. Čia palyginti tik nedidelė jo dalis, nors ir pakankamai grėsminga. Absolutė Amerikos jaunimo dauguma mokosi, dirba produktingą darbą ir ruošiasi būti gerais savo krašto piliečiais, mylinčiais tėvynę sūnumis ir dukterimis.

Pabrėžtinai yra tas įdomus faktas, kad narkotikai šiame krašte atsiranda daugiausia iš "raudonųjų" kraštų kontrabandos kelių. Tas visai suprantama. Nes juk visos žmonijos priešui labai rūpi jei ne kuo kitu tai bent narkotikais palaužti stipriausios pasaulio valstybės pajėgumą, nuodijant visų pirmiausia jos gausų jaunimą, tos valstybės ateitį ir galybę.

Kaip bebūtų, vaizdas liūdnas. Liūdna, kad vieton tėvų, jaunimą turi tvarkyti policija, teismai, pataisos namai ir kalėjimai. Tiksliau būtų užkirsti ligos baciloms kelią, negu ligoniu apsigrus vežti jį į ligoninę, gydyti jį brangiomis vaistais ir dažnai vartoti skaudžias ir pavojingas gyvybei operacijas. Tuo dabar ypač yra susirūpinusi vyriausybė ir visuomenė. Sudaromas net penkmečio planas kovai su jaunamųjų nusikaltimais. Jaunimas skatinamas stoti į skautų organizaciją ir į t. v. "boys clubs". Tėvai žadama bausti lygiai su nusikaltusiais jų vaikus. Be to tėvai raginami daugiau skirti laiko savo vaikams, daugiau juos kontroliuoti. Tarp kitko vis daugiau girdisi balsai kad ir viešose mokyklose reikėtų įvesti bent minimum religinės dorovės dėsnių mokymą, t. y. bent tokių dėsnių, kurie yra bendri visoms religijoms, kaip pav. dekalogas.

Esame ne kur atskiroje saloje. Gyvename krutu su kitais sumaišyti. Išidėmėkime viso to blogio, kurį matome, priežastis ir stenkimės nuo jų apsaugoti mūsų jaunimą. Tuo išgelbėsime savo jaunimą ir prisidėsime prie šio krašto pozityvių jėgų naudingos veiklos jaunimo moralės išlaikymui

Šiaulai Paskutiniu laiku daugelis šiauliečių suskato atitaisyti savo sudarkytas pavardes. — Pažymėtina, kad pavardės ateitaiso ne tik valdininkai, bet ir daugelis darbininkų bei ūkininkų. (s) "Lietuvos Aidas" nr. 466 (4868) 1939. VIII. 22.

Dėl žurnalystų sąrašo

DEL ŽURNALISTU SĄRAŠO

Didžiai gerb. p. Redaktoriau,

Maloniai prašau leisti atsakyti į kiek priekaištinga klausimą, paskelbtą "LL" 13 nr. Kultūrinių Aktualijų skyriuje, Ten tvirtinama, kad LŽS neturi nei narių sąrašo, nei jų adresų. Tai netiesa. Yra ir sąrašas ir adresai. Pastaruoju metu, berods, trūksta tik dviejų ar trijų adresų, kurie, matyt, yra pasikeitę ir sąjungos valdybai dar nepranešti.

Šiuo metu sąrašą yra 163 nariai: New York'e ir apylinkėse 44, Chicagoje 18, Bostone ir Clevelande po 6, Detroite 3, Los Angeles 7, įvairiose kitose JAV vietose 21, Kanadoje 9, Pietų Amerikoje 14, Australijoje 9, Europoje 26.

Aišku, šis sąrašas apima tik įsiregistravusius narius, tai yra, tuos, kurie, atitinkami reorganizacinės komisijos 1952 metais spau doje paskelbtas kvalifikacijas, pareiškė norą dalyvauti sąjungoje. Įsiregistruoti ir sąjungoje dalyvauti buvo kviečiami visi mūsų žurnalistai. Tačiau dar yra aktyvių žurnalistų, net kaikiurių laikraščių vyriausių redaktorių bei redakcijos narių, kurie dėl šokių ar tokių priežasčių į kvietimą sąjungoje dalyvauti neatsiliepė, tai jų sąrašą nėra. Kadangi dalyvavimas sąjungoje negali būti privalomas, tai nėra priemonių šiam trūkumui pataisyti, išskyrus, nebent dažnesnį kvietimą. Tačiau LŽS valdyba nenori būti įkyri, tikėdamasi, kad dar nedalyvaujantieji sąjungoje kolegos savo laiku ras progą susipažinti su LŽS darbais ir apsispręsti teigiamai dėl dalyvavimo sąjungoje. Tai, be abejo, būtų labai sveikintina.

Narių sąrašas savo laiku, kai buvo renkama valdyba, visiems įsiregistravusiems nariams buvo išsiuntinėtus. Po to nebuvo priežasties tą sąrašą dar kartą skelbti. Dabar kaip tik vyksta visuotinis LŽS narių balsavimas dėl metų baigiasi terminas ir dar naujų Sąjungos įstatų. Tuo pačiu sumokėtam nario mokesčiui (tik 1 doleris už 1953 metus) sumokėti.

Vyr. Šiaurės Amerikos ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas

S K E L B I A

Visuotinis sporto klubų atstovų suvažiavimas.

Visiems Vyr. FASK-te registruotiems Šiaur. Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubams, buvusiems kūno kultūros mokytojams ir sporto darbuotojams pranešama, kad š. m. balandžio mėn. 24—25 d. d. Chicagoje, Lietuvių Auditorijos patalpose, 3133 So. Halsted Str., Vyr. FASK-to šaukiamas, įvyks Šiaur. Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubų atstovų, buvusių kūno kultūros mokytojų ir sporto darbuotojų 1954-ųjų metų VISUOTINAS SUVAŽIAVIMAS, kurio dienotvarkėje numatyta:

Balandžio mėn. 24 d. a. 14 val. p. p. Oficialus suvažiavimo atidarymas, b. suvažiavimo prezidiumo sudarymas, c. Vyr. FASK-to narių pranešimai ir jo dvejų metų veiklos apžvalga, d. sporto apygardų vadovų ir sporto klubų atstovų pranešimai, e. laikinosios revizijos komisijos sudarymas, f. diskusijos.

Balandžio mėn. 25 d. a. 12 val. p. p. Laik. revizijos komisijos pranešimas, b. statuto papildymo ir pakeitimo klausimas, c. mandatų komisijos sudarymas, d. Vyr. FASK-to ir revizijos komisijos rinkimai, e. ateities darbo gairių nustatymas, klausimai ir sumanymai, f. suvažiavimo uždarymas.

Suvažiavimo dalyviai.

a. Pilnateisiais suvažiavimo dalyviais kviečiami:

1. Kiekvieno Vyr. FASK-to registruoto sporto klubo 3 atstovai, kurių du renkami visuotinio klubo narių susirinkimo ir vienas — skiriamas valdybos.
2. Sporto apygardų vadovai ir apygardų sporto komitetų nariai ir kiti pareigūnai.
3. Sporto apygardoms pristačius, Vyr. FASK-to aprobuoti sporto darbuotojai ir buv. kūno kultūros mokytojai.

Tai tą pareišką atlikusieji bus laikomi turį teisę balsuoti dėl įstatų ir pasilieka aktyviais sąjungos nariais. Gegužės pradžioje bus skaičiuojami balsai ir ta pačia proga bus peržiūrėtas narių sąrašas: bus matyti, kiek narių dabar apčiuopiama bus parodė noro likti aktyviais nariais. Suprantama, aktyviai sąjungoje dalyvaujančių žurnalystų sąrašas nėra ir nebus visuotinis mūsų žurnalystų sąrašas, nes ne būvimas sąjungoje padaro žurnalistu, o atvirkščiai: tik tas, kas jau yra žurnalistas, gali (bet nebūtinai privalo) būti sąjungos narys. (Tas pas tinka ir Rašytojų Draugijai: gali būti labai geras ir žymus rašytojas, bet kas jį gali priversti būti Rašytojų Draugijos nariu! Tad ir į LRD kreipiamas priekaištas, kodėl tas ar kitas rašytojas dar "neįtrauktas" į draugijos sąrašą, nepamatuotas).

Jei kas iš kolegų žurnalystų norėtų palaikyti ryšį su kitais žurnalistais, jis visų pirma kviečiamas įstoti į sąjungą. Pagaliau, ir be to LŽS valdyboje galima sužinoti bent jau sąjungoje esančių kolegų adresus. Teirautis galima šiuo adresu: 1285 Dean St., Brooklyn 16, N. Y.

Su gilia pagarba
V. Rastenis
LŽS Pirmininkas.

P. S. Gal kils klausimas, kodėl LŽS per laikraščius nepranešinėja, ką ji veikia. Valdyba yra tokios nuomonės, kad laikraščiai yra skirti visuomenei informuoti į lietuvišiais reikalais. Žurnalistai savo "šeimyniniais reikalais" turi pasiinformuoti savo tarpe ir tai yra daroma bendrų bei individualių laišku pagalba. Kai bus kas svarbu ir visuomenei pranešti be abejo, tai bus visada daroma. Kadangi laikraščius skaitytojų yra bent kelis šimtus kartų daugiau, negu žurnalystų sąjungos narių, tai mums gal būtų nevisai patogu to mūsų palyginti nedidelio būrelio reikalavimus visų skaitytojų dėmesį apskinti. V. R.

4. Vyr. FASK-to nariai ir jo atstovai prie Amerikos Lietuvių Bendruomenės organų.

b. Suvažiavimo svečiais — stebėtojais kviečiami:

Visi aktyvūs sportininkai, lietuvių bendruomenės nariai, kurie įdomaujasi mūsų sportine veikla ir pasireiškimais, lietuvių spaudos sporto skyrių bendradarbiai.

Suvažiavimo dalyvių registracija

a. Sporto klubai savo atstovus suvažiavimui iš anksto registruoja atitinkamoje sporto apygardoje, apygardos vadovybės nustatyta tvarka.

b. Sporto darbuotojai ir buv. kūno kultūros mokytojai registruoja jasi betarpiu Vyr. FASK-te iki š. m. balandžio mėn. 23 d. adresu: Ed. VENGIANŠKAS, 6100 So. Peoria Str., Chicago 21, Ill. Telefon: ENgelwood 4-5638.

c. Galutina suvažiavimo dalyvių registracija, š. m. balandžio mėn. 24 d. nuo 12 iki 14 val. suvažiavimo patalpose.

Suvažiavimo dalyvių aprūpinimas

Suvažiavimo dalyviai nakvyne ir maistu pasirūpina patys. Atvykstantieji iš kitur, neturintieji galimybės pasirūpinti patys ir apie tai iš anksto pranešę, pagal galimybę bus aprūpinti vietoje.

Informacija

Iki suvažiavimo pradžios, suinteresuotieji asmenys, visais suvažiavimo reikalais, prašomi kreiptis į Vyr. FASK-tą adresu: Edm. VENGIANŠKAS, 6100 So. Peoria Str., Chicago 21, Ill. Tel.: ENgelwood 4-5638.

Vyr. FASK-tas.

PARSIDUODA

Puikūs naujas namas gražioje vietoje iš 2 butų po 6 kambarius. Taipogi yra garažas dėl 3 automobilių. Skambinti tel.: GRvehill 6-8402 bet kurio laiku.

RUOŠIAMASI IŠLEISTI LITERATŪROS METRAŠTĮ

Knygų leidykla Gabija spaudos gražinimo penkiasdešimtmečiui ir tremties dešimtmečiui atžymėti, šių metų antroje pusėje nutarė išleisti literatūros metraščių. Tai bus didelė, penkių šimtų puslapų, iliustruota ir meniškai atspausdinta knyga.

Tokios knygos išleidimas šandien kaip tik yra prasmingas, nes tėvynėje gyvas ir laisvas lietuviškas žodis yra daug kiečiau ir plačiau užgintas, nei carų laikais. — Dar daugiau: Geležinė uždanga yra taip sandara, kad už Lietuvos ribų spausdinamas lietuviškas žodis krašto pasiekti negali. Štalinio — Malenkovo žandarai tuosieni ir ištikimesni, už cariškius, ir didvyriškas knygnešio žygis yra visai neįmanomas.

Tarybinė lietuviška literatūra, nors medžiagiškai ir labai remiama, nusoso kokybiškai ir kiekybiškai. O tai kaip tik tai įrodo, kad gyvas žodis be laisvės kilti negali. Mes, tremtyje, dažnai pasiskundžiame darbo sąlygomis, ir jos tikrai nėra palankios, tačiau tremtyje parašoma daugiau, negu krašte. Dėl to laisvę turėtume priimti ne vien kaip darbo sąlygą ir žmogaus teisę, bet kaip malonę ir piliečio pareigą.

Norėtume, kad šis metraštis būtų tremtinių rašytojų garbės knyga. Norėtume, kad tai būtų kovojančio ir nepasiduodančio lietuviškos tautos dokumentas. Norėtume, kad jį sutvirtintų lietuvių ti-

kėjime ir viltyje. Dėl to prašome gerbiamuosius rašytojus į šį reikalą visu rimtumu pažūrėti, kad knyga būtų pilnas ir tikras lietuviškos kovojančio lietuviškojo žodžio vaizdas.

Būtų gera, kad medžiaga redaktoriui pasiektų kaip galima greičiau, bent iki š. m. gegužės 15 dienos. Medžiaga (poezija, literat. kritikos straipsniai, drama) siųskite J. Aisčiui, 123 Millford Street, Brooklyn 8, N. Y., o beletristiką — Stp. Zobarskui, 85-42 91 Str., Woodhaven 21, N. Y.

Jonas Aistis,
Stepas Zobarskas
Redaktoriai
Juezas Sodaitis
Leidėjas

M I Š L Ė S

1. Pilnas tvartas baltų vištų.
2. Maža žmonelė bebėgiodam visą svietą apredo.
3. Aukštas ponas pypkę ruko.
4. Balta pieva, juodos avys, — kas išmano, tas tegano.
5. Pramušiau ledą — radau sidabrą, pramušiau sidabrą — radau aukšą.

Kas pirmas teisingai visas šias mįsles išpės, gaus pusei metų LL laikraštį veltui.

Mįslės yra nemažiau vertingos liaudies kūrybos pasireiškimas, kaip dainos ar pašokos...

Dr. J. Balya.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA

SVEIKINA VAISTININKAS

PR. A. ŠIMKUS DRU'S STORE

3301 So. Halsted g-vė. Telef.: Virginia 7-9080 ir 9081

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

Visiems mano draugams ir lankytojams linki

A. LEMBERGAS

3200 So. Halsted g-vė.

Čia rasite įvairiausių užsieninių gėrimų ir linksmi praeiti laiką.

JAUKIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Visiems kiljentams ir draugams linkime

"KARČIAMA RUŽAVA"

(Nectar Taverna)

Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS ir J. GENDRUOLIS.

Užleikite, linksmi savųjų tarpe praleisti laiką.

2532 West 47th g-vė. Tel.: Virginia 7-2449.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

ir gražių margučių linki visiems savo lankytojams ir draugams

NIDA CLUB

Savininkas FRANCES SELWELL,

1401 So. 48 Str., Ciceroje, Ill.

UŽSIENINIAI VYNAI IR KONJAKAI

KAS NORI JAUKIAI LAIKĄ PRALEISTI

TAS NEAPSIRIKS UŽSUKĖS Į

BRONĖS LABIN

14 STREET TAVERNA

4837 West 14 Str. Cicero 50, Illinois. — Tel.: Olympic 2-4390

JAUKIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Savo prieteliams, kostiumieriams ir pažįstamiems linki

TADAS KAZIMIERAITIS

IR ONA MICKEVICIENĖ

UŽEIGA LITHUANICA,

4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois.

Tel.: TOWNhall 3-9601.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Patronams, draugams, pažįstamiems ir kaimynams linki

EDWARD SKADE-SKADAUSKAS

SAVININKAS UŽEIGOS adresu:

1500 So. 49 Ave, Cicero 50, Ill.

KĄ JIE DIRBA

*** V. Ramonas,**
Rašytojas — laureatas, suruošė lietuvių rašytojų literatūrinį pobūvį, š. m. balandžio mėn. 4 d. Sofija Pipiraitė ir Juozas Švais-tas skaitė savo kūrinius. Dalyva-vo Ben. Babrauskas, P. Gaučys, Kl. Jurgelionis, P. Orintaitė, Dr. K. Sruoga, Albinas Valentinas.

*** Ben. Babrauskas,**
Rašytojų Draugijos Pirminin-kas, aukščiausiai minėtame pobūvyje išskėlė visus tuos sunkumus, ku-riuos tenka nugalėti lietuviškos knygos darbe. Ypatinai sunku su vertimais lietuviškos poezijos ir anglų kalba. O tokius vertimus reikia atlikti, kaip kada net gan sku-biai.

*** Juozas Švais-tas,**
Tame pačiame pobūvyje, smul-kiai analizavo literatūrinį pobū-vių vaidmenį, kurie jau ištiesi me-tai vykdomi Chicagoje gyvenan-čių lietuvių rašytojų. Visi pobū-vyje dalyvavusieji sutiko, kad to-kie pobūviai yra būtini. Jie skai-tina kūrybą, jie padeda ją tobulinti.

*** Prof. Gediminas Galva,**
Dėl savo išsikėlimo į Europą, atsiskėlė iš Lietuvos Žurnalistų Sąjungos Revizijos Komisijos na-rių. Jo vieton įėjo sekantis kan-didatas, rašytojas Alb. Valentinas. Šiuo laiku tos komisijos sudėtis yra tokia: Kun. Dr. Prunskis — pirmininkas, Dr. Kazys Sruoga — sekretorius, Alb. Valentinas — narys.

*** Rūta Krekovičkaitė,**
Nesenai sugrįžo iš Vokietijos, studijavusi mediciną. Šiuo metu ji dirba Šv. Antano ligoninėje, kurioje turi galimybės gilintis sa-vo būsimoje profesijoje ir užsi-dirbti tolimesniems studijoms. Vėliau ji žada vėl išvykti Vokietijo-n, galutinai baigti medicinos mokslus ir įsigyti gydytojos spe-cialybę. — Tai yra ne pirmas mū-sų ryžtingos studentijos pavyz-dys atkakliu būdu siekti savo už-brėžto tikslo.

*** Jurgis Gudaitis,**
Yra "Laisvosios Lietuvos" Re-dakcinio Kolektyvo pirmininkas nuo pat jo įsikūrimo Chicagoje.

*** Vytautas Staneika,**
"Laisvosios Lietuvos" Vyr. Re-daktorius, gavo kvietimą skaityti

paskaitą Kanadoje, Montrealyje.

*** Iš Studentų Sąjungos.**
Šiuo metu vyksta rinkimai į centrinius Lietuvių Studentų Są-jungos organus. Yra išstatyti du pilni kandidatų sąrašai: Nepri-klausomų Studentų Sąjūdžio ir taip vadinamų aktyviųjų studen-tų. Visi aktyviųjų studentų są-rašo kandidatai priklauso Studentų Ateitininkų Sąjungai (SAS).

*** Antanas Narbutas,**
Medicinos daktaras, dirba Chi-cagos Miesto Tuberkuliozės Klini-kose, kaip vyresnysis gydytojas (supervising physician). Tai be-ne vienintėlis lietuvis, naujas ate-vis, pasiekęs valstybinėje tarny-boje vyresniojo gydytojo vietą. Be šio darbo, Dr. Narbutas la-bai rūpestingai patarnauja savo tautiečiams liuosomis nuo tarny-bos valandomis, aukodamas net savo poilsio valandas savo tautie-čių sveikatai, savo privačioje iš-taigoje: 6757 S. Western Av.

*** Vladas Būtėnas,**
Debiutavęs su eilėraščių rinkiniu rankraščio teisėmis, dabar inten-syviai dirba prie savo atsiminimų knygos apie antrą pasaulinį karą.

*** Antanina Lierentaitė,**
Daug kam žinoma, kaip pirmoji lietuviė lakūnė, skraidžiusi Nepri-klausomoje Lietuvoje, dabar dirba turtingame Chicago premiestyje vieno milijonieriaus rezidencijoje.

*** Adv. Charles P. Kal,**
Š. m. balandžio mėn. 23 d. 9 v. vak. Hollywood svetainėje 2417 W. 43 St. skaitys paskaitą tema: "Amerikos demokratija ir jos prak-tiškas gyvenimas".

*** Adolfas Vainauskas,**
167 No. 23 Str., Melrose Park, Ill., paieško savo pažįstamą Ed-vardą Firinauską, gyv. Vokietijoje.

*** J. Jankauskas,**
(23) Oldbg. Land, Westerhol-telefelde, Brit. Zone, Vokietijoje, yra sunkiai susirgęs ir jo šeima, susidedanti iš mažų vaikų, yra sunkioje būklėje. Jo pažįstami ir galintieji pagelbėti, tenkrepia savo duosnumą betarpiu arba per p. B. Stirbiene, 6605 So. Rockwell Ave, Chicago 29, Ill.

Cicero žmonės ir jų darbai

Redaguoja: A. PETRYLA

*** Per Velykas Cicero kaip Lietuvoje.**

Kitaip aš nemoku pavadinti to išgyvenimo, kuris apgaubia kiek-vieno lietuvių širdį Cicero lietuvių Romos katalikų bažnyčioje, — per auštantį Šventųjų Velykų rytą. Lietuviškos iškilmės, lietuviška malda, o jų viduryje tu matai — Dievo žodžius ir Lietuvos Laisvės skelbėjus: kunigą Albavičių ir ku-nigą Karalių. Praeis laikai, pasen-si, pavargsi, bet tos vietos ir to laiko tu neužmirši.

*** Kun. Karalius**
Buvo rimtai susirgęs. Cicero lietuvių tremtinių mintys ir mai-dos buvo su juo. Džiaugiamės, kad sveikata gerėja.

*** Ben. Babrauskas,**
Amerikos Lietuvių Rašytojų Pirmininkas, gyvena Cicero, bet ciceriečiai retai turi progos išgirsti jo žodį. Babrausko literatūrinė ir kultūrinė veikla atima iš jo pas-kutines jo poilsio minutes. Daug ciceriečių lietuvių praše manęs iš-reikšti jam Šv. Velykų progą ge-riausius linkėjimus.

*** Pulk. Švedas,**
Iki šio laiko buvęs Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkas, vėl išrinktas toms pačioms pareigoms. Tai didelio takto, sumanumo ir inteligencijos asmenybė. Privačiame gyvenime pulk Švedas taip pat padarė didelį patarnavimą lietuviams. — Jis (drauge su savo žentu) perėmė Cicero kino (netoli bažnyčios), kur dabar rodomos aukštos koky-bės ir turtingumo filmos.

*** Gedvilas Gabrieliū,**
Morton High School studentas ir nenuilstamas "Laisvosios Lietu-vos" bendradarbis (skautas), vėl gavo pasikalbėjimą dėl "Laisvo-sios Lietuvos" su vienu įžymiu amerikiečiu — visuomenininku. Pirmiau jis turėjo pasikalbėjimą su buv. Amerikos ambasadoriumi Indijai.

*** Gerulaitis,**
Turėjęs atsakomąją darbą ne-priklausomos Lietuvos "Eltoje, šiuo laiku mažai rodosi spaudoje. Patirta, kad jis rašo atsiminimus (jis pats tą neigia). Sužinota, kad Lietuvoje jis turėjo dar ir kitas

labai atsakomąsias pareigas. To-dėl jo atsiminimai galėtų sukelti nemažą susidomėjimą.

*** Bronė Labin,**
Amerikoje gimusi lietuviė, suorganizavo lietuviškos spaudos svetainę Cicero (4837 W. 14 St.), kur renkasi ne tik lietuviško raš-tu žmonės, bet ir jų bičiuliai. — Kultūringi ir įdomūs pasikalbėji-mai traukia visus.

*** A. A. Max Couble (Kubilius),**
Nesenai miręs, buvo pavyzdin-gas artimo meilės, krakščionybės ir lietuviškumo pavyzdys. Veli-onis buvo gimęs Anglijoje, išaugęs Amerikoje ir Lietuvos niekada nebuvo matęs. Puikiai, literatūriš-kai kalbėjo lietuviškai, ilgai (po dešimties metų) stovėjo lietuviškų organizacijų priešakyje.

*** Budriko svetainė,**
Cicero, netoli bažnyčios ir lie-tuviško banko, traukia lietuvius tremtinius todėl, kad jos savinin-kas, Jonas Budrikas, inteligentiš-kas vyras, buvo Amerikos kariuo-menės karys Europoje ir turi daug ko papasakoti iš savo asmeniškų pergyvenimų įvairiuose Europos frontuose.

*** Raciborskas,**
Žymus valstiečių liaudininkų veikėjas gyvena Cicero ir inten-syviai dirba spaudoje. Dažnai jį pamatysi apsuptą spaudos žmo-nių. Raciborskas yra brolis talen-tingos Lietuvos operos solistės po-nios Kardelienės ir turi nuolati-toriumi Kardeliu (Kanadoje).

*** Wiliam Fragel,**
Yra respublikonų rinkimų — princinct — kapitonas. Jo adresas: 1836 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. Telef.: Townhall 3-7070.

*** Ponai Pareigiai, A. ir D.**
Tremtiniai, buvo patys pirmiau-sieji naujųjų ateivių prekybos ver-slo skynejai Cicero. Jie keletą me-tų turėjo maisto ir kitokių prekių parduotuvę, kurią perleido kitam tremtiniui. Jie patys dabar įstei-gė kitą prekybą (1445 So. 49th Ave., Cicero, Illinois), kur galima gauti visokių gintaro gaminių, lie-tuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, ir t. t. Ir pirkti ir pa-siūti labai įdomu. — Viskas skoninga ir meniška.

SU—ŠYP—SE—NA

VERKIA ŽEMĖ LIETUVOS

Reutlingenas — miestas slaunas, Panašus, kaip mūsų Kaunas. Tai jame Veiksniai gyvena, Vesdami ten kovą seną Už partinių dalykus Ir už laurų vainikus.

Demokratinis ten būdu Visos partijos susigrūdo. Verda darbas, kunkuliuoja Laisvės reikalai opiuoju. Vyrai čia visi kaip vienas, Užsigrūdine, kaip plienas. Tiesa, buvo ir menkų, Užtat buvo jiems sunku Suprast partinę moralę Ir gint Lietuvos žemelę.

Ir tokie vienas po kito Iš Veiksnių greitai iškrito. Jei kurie dar ten sėdėjo Ir patys išeit nemorėjo, Tai į tokių vyrų vietą Literskis, Kairys atėjo.

Jie jau tikrai nesuklys, Nes Krupavičiaus klausys. Šitie vyrai jau iš seno Partine dvasia gyvena Ir išmano, kaip kovot, Partiniu būdu vaduot.

Tad vaduokite ir dirbkite. Tiktai vieno neužmirškite, Kad dėl jės tokios kovos Verkia Žemė Lietuvos.

Iš "Prima Aprilis", Vokietijoje pasirodžiusio balandžio leidinio.

ELTOS ŽINIOS.

"ELTOS INFORMACIJŲ" nr. 5, 1954.II.20 d. Dr. Karvelis rašo: "Mano nuomone, didžiausią klijūtų Berlyno konferencijos deryboms sudarė pats Molotovo asmuo... — "Prima Aprilis" pataria mūsų veiksniams: sustabdykite savo veiklą ir laukite Molotovo mirties. Po to Lietuva bus laisva. (Iš ten pat).

KOMPLIKUOTAS BIZNIS.

Vladui Voveraičiui kilo mintis atidaryti biznelį. Jausdamas, kad nebūna pajėgus vienas vesti biznį, pasikvietė pusininku savo gerą prietelį Tomą. Tomas iš savo pusės taipgi pusininku paėmė pa-žįstamą Joną. Jonas, geresniam bizniui iš pusės, susidėjo su To-mo žmona.

Laikas parodys, kuris pusininkas padarys geriausią biznį!

SURADO KVAILĮ.

Vienas didelis meškeriojimo mėgėjas sako: — Suradau kvailį, kuris už 25 dol. pardavė laivelį. Kiek patai-šęs, turėsiu gerą laivelį. Po pusės metų, susitikęs tas pats meškeriojtojas, sako: — Žinai, suradau durnių, kuris už supuvusį laivelį man sumokė-jo 10 dol. Radijo prilmtuvai dviračiuose.

Kai kurios vokiečių dviračių kompanijos į apyvartą pradėjo leisti dviračius su radijo priimtu-vais. Garsiakalbis įtaisytas į lem-pūtės dėžutę, baterija po sėdyne, aparatėlis po rankena.

SUSIRINKINAS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio narių, gyvenančių Chicagoje ži-niai.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Chicago Skyriaus narių metinis visuotinis susirinkimas įvyksta š. m. balandžio mėn. 24 dieną 6 val. po pietų, šeštadienį, "Laisvosios Lietuvos" patalpose, 3157 S. Emerald Ave.

Visi nariai, nariai atsikėlę gyventi Chicagoje iš kitų vietovių ir norintieji įstoti į sąjūdį nariais, kviečiami susirinkime dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

KONSULO JESKOJIMAI

JABLONSKIENĖ — MANIO-KAITĖ Salomėja, kilusi iš Mont-viliškių kaimo, Krakū valsč., Kė-dainių apskr., Amerikon atvykusi po pirmojo pasaulinio karo, gyvena, o gal ir tebe gyvenanti Pitts-burgh, Pa.

VIKTAŽENČIŪTĖ Ona, Kazio Vikatzenčio duktė, iš Paezerių kaimo, Alvito valsč., Vilkaiviškio apskr., išvykusi Amerikon 1913.

Jieskomosios arba apie jas ži-nantieji prašomi atsiliepti į

LIETUVOS KONSULATŲ,
6147 So. Artesian Ave.,
Chicago 29, Ill.
Tel.: RRepublic 7-8334.

DU NAUJU ELEMENTU

(Pagal "Physics Today" Bal. mėn. 1954, nr. 4).

Du nauju elementu, 99 ir 100, buvo pagamintu "riebiai maitinan-t" plutonio atomus AEC med-žiagu reaktorių neutronais Arco, Idaho. Tai pasakė "The Physical Revue" vasario 15 ir kovo 1 laidose, kaip naujus ir bevadžius elementus branduolio chemikal Bernard G. Harvey, Stanley G. Thompson, Albert Ghiorso ir Gre-gory R. Choppin, visi Californijos Universiteto Berkely. 99 elemen-to, gauto ciklotronu bombarduo-jant uranį azoto branduoliu, pu-sės — gyvasties laikotarpis išėna apie mėnesį laiko. Dabartinių ty-rimų metu 239 plutonis buvo bom-barduotas (californium 252) ato-mų neutronais; gavęs priedo kitų neutronų ir leisdamas beta spin-duliavimą, pavirto 100 elementu (254). Pagautasis sausio mėn. ele-mentas pusės — gyvasties laiko-tarpį turi apie tris valandas. Abu elementu matomai neturi aiškios karo reikalamų reikšmės.

Ig. K.

TAISYMO VIETOS

Visiems yra gerai žinomi Sun-beam elektriniai namų apyvokos reikmenys. Retai kurioje šeimoje nerasime vieno ar kelių jos gaminių. Sunbeam gaminiai yra ga-rantuoti, aukštos kokybės. Kadangi kiekvienas daiktas su laiku su-genda arba mes patys sugadinam, kam yra galimybė, patartina Sun-beam gaminiais taisyti Sunbeam aptarnavimo skyriuose. Ten gali-ma pasinaudoti garntija, bus tiks-liai sutaisyta ir pigiau kainuos.

Chicagočiai gali kreiptis į Sun-beam Corp. Service Dept. 5430 W. Roosevelt Rd. Kituose didesniuose miestuose, taipgi ir Kanadoje "Sunbeam Appliance Service Co" adresas galima rasti telefonų kny-goje. A. Pupelis.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA
SVEIKINA VISUS SAVO KLJENTUS IR DRAUGUS
KAZIMIERAS ŪKELIS
LITUANICA I
3436 So. Lituania Av. Telef.: VI 7-9601.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA
SVEIKINA
SAVO KLJENTUS
MAISTO KRAUTUVĖ
3428 So. Lituania Av.
Savininkas VL. PETRAŠIŪNAS.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA
NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA
Joseph's Dry Goods Store
VISUS SAVO MALONIUS KLJENTUS
3218 So. Halsted g-vė.

MALONIŲ IR LINKSMŲ ŠVENČIŲ LINKI
Major Home Utilities
3207 So. Halsted g-vė. Tel.: CA 51442
BALDŲ PREKYBA
LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
PROGA SVEIKINA
ŽEMAIČIŲ KLUBAS
3159 So. Halsted gatvėje.
Savininkai STASĖ ir JUOZAS STROKAI
ir VLADAS VYTAUSKAS.
LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ!
Velykų proga sveikina visus savo draugus ir lankytojus
7-11 CLUBO VEDEJAS JUOZAS VINČA
3139 Halsted gatvėje.
ČIA GALIMA MALONIAI PRALEISTI LAIKĄ.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
Proga — visus klijentus ir draugus sveikina
JONAS INN
700 West 31 gatvėje. —
Aukštos kokybės alus, vynas ir likeris.
Savin. JONAS AND-RIŠIŪNAS ir STEPAS VIŠČIUS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ
SAVO PRIETELIAMS IR KOSTIUMERIAMS LINKI
JONAS BUDRIKAS
RESTORANAS IR VALGYKLA,
1442 So. 49th CT., CICERO 50,
Illinois.

ŠVENTŲ VELYKŲ PROGA
SVEIKINA VISUS LIETUVIUS KLJENTUS
K & S
Department Store
3321—23—25 So. Halsted g-vė
Pirksite pigiausiai ir geriausiai kalbame lietuviškai.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ
VISIEMS LINKI
A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Wester Ave. Tel.: GRevehill 6-0142;
1410 So. 50th Ave. Tel.: 3-2109 Cicero, Illinois.
Koplyčios visose miesto dalyse.

LINKSMŲ VELYKŲ LINKI
ST. KARPIUS ir NEIMANTAS,
Savininkai Uželgos "LITHUANICA II", 3337 Lituania Ave.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS ir KLJENTAMS
ŠALTINĖLIS
3318 So. Halsted Str.,
Sav. JURGIS PELDYS
Šia proga maloniai kviečia visus savo pažįstamus, draugus ir Jurgius š. m. balandžio m. 23 dieną — kartu su savininku atšvesti Jurgines.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ
Prietellams, pažįstamiems ir klijentams nuoširdžiai linki
BRONĖ LABIN
14 Street Tavern, 4837 W. 14 St., Cicero 50, Illinois.
Tel.: OLimpic 2-4390